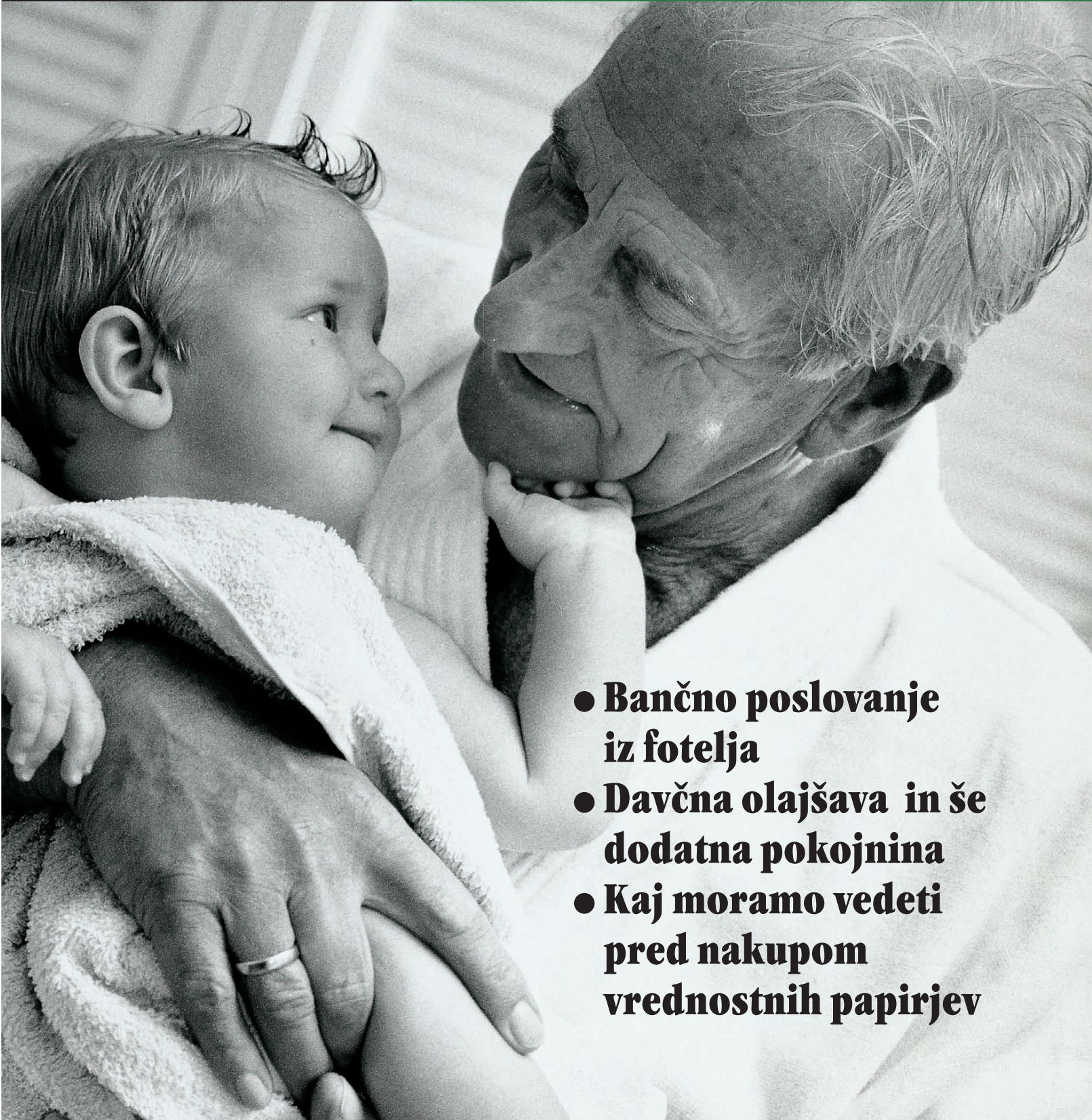

Slovenske finančne institucije ugotavljajo, da Slovenci zaupamo v domačo valuto, saj v tolarjih varčuje večji del prebivalstva. Po podatkih Banke Slovenije so tolarske vloge konec letošnjega septembra predstavljale 57,3 odstotka vseh vlog prebivalstva. Vseh vlog je bilo skupno za 1.871 milijard tolarjev, v primerjavi s koncem lanskega septembra pa se je njihov obseg nominalno povečal za 23,6 odstotkov.

Tednikova priloga za osebne finance
Četrtek, 14. novembra 2002
Naklada: 12.500 izvodov

stotini

za varno prihodnost

- **Bančno poslovanje iz fotelja**
- **Davčna olajšava in še dodatna pokojnina**
- **Kaj moramo vedeti pred nakupom vrednostnih papirjev**

Sto razlogov, nič skrbi, ena banka!

KRAFTWERK

Raiffeisen Krekova banka d.d., Slomškova trg 18, 2000 Maribor

Za vrednote, ki bogatijo življenje

V Raiffeisen Krekovi banki si želimo, da bi bilo vaše življenje polno. Polno prijateljev, brezskrbnih trenutkov, neprecenljivih dosežkov in lepih spominov. Zato razvijamo hitre in kakovostne bančne storitve ter ustvarjamo okolje, v katerem lahko nenehno osebno in strokovno napredujete.

SKUPAJ USPEŠNI

**Raiffeisen
KREKOVA BANKA**

Stotin na stotin...

Denar je sveta vladar! Če se je rek prijel takorekoč po vsem svetu, bo že držalo. Z denarjem si lahko zagotovimo socialno varnost, blagostanje, oblast, v določeni meri celo znanje in zdravje, ljubezen...

Res je tudi, da denar, če ga je preveč, ljudi ne osrečuje. Pohlep po denarju je povzročitelj kriminala, človeških stisk in tragedij, povzročitelj sovraštva, prepиров in vojn.

Najprijetneje je, če imamo pravo mero denarja. Toliko, da nam ni potrebno ob vsakodnevnih nakupih strahoma pogledovati na koledar in šteti dni do plačilnega dne. Da nam ni tesno pri srcu, ker ne moremo otroku privoščiti vsega, kar ima njegov prijatelj ali prijateljica ali vsaj tistega, kar bi bilo nujno za njegovo zdravo življenje in razvoj.

Denar in bogastvo sta v svetu razdeljena zelo krivično. Večina bogastva je nakopičenega na razvitem zahodu, kjer živi samo dobra desetina človeštva in kjer ljudje umirajo od izobilja, kot na drugem koncu zaradi pomanjkanja.

Denarja in s tem bogastva verjetno ni mogoče enakomerno razdeliti. Že v mali Sloveniji je to nemogoče in tudi pri nas imamo bogate na eni in revne na drugi strani ter tiste, ravno dovolj premožne, na sredini. Najbolje zagotovo živijo slednji: vsega imajo ravno dovolj. So srečni, ker ne živijo v pomanjkanju in malce nesrečni, ker si tu in tam pač ne morejo privoščiti vsega.

Vsakodnevno delo je pehanje za denar. Za stotine in tolarje. Slovenci imamo radi svoj denar, ponosni smo nanj, saj je eden od simbolov naše samostojnosti. Vse več varčujemo v tolarjih in vse bolj se požvižgamo na devize. Ob tem pa se tudi mi ukvarjamo z nenehnim problemom, kako iz enega stotina narediti dva, tri, štiri. Kako in kam naložiti privarčevane tolarje, da se bodo najbolje obrestovali. Ali da bodo vsaj ohranjali svojo vrednost. Razvita, potrošniška družba si je izmislila za to nešteto načinov. Številne možnosti pa zahtevajo tudi veliko previdnosti, znanja in izkušenj. Marsikdo se je v želji za hitrim in velikim zaslužkom opekel. V tokratni prilogi Tednika vam posredujemo nekaj namigov, kako koristno obrniti stotine in tolarje.

Jože Bračič

Foto: Buenos Dias

»Stotin« je priloga Tednika. **Izdaja:** Radio-Tednik, d.o.o., Ptuj, Raičeva 6, p.p. 95; tel. 02/749-34-37. **Elektronska pošta:** nabiralnik@radio-tednik.si. **Direktor:** Božidar Dokl. **Odgovorni urednik:** Jože Šmigoc. **Urednik priloge:** Jože Bračič. **Tehnično urejanje:** Slavko Ribarič (vodja tehnične redakcije), Jože Mohorič (grafično-tehnični urednik). **Celostna podoba:** Slavko Ribarič. **Oglasno trženje:** Bojana Čeh: 02/749-34-14. **Tisk:** Delo, d.d., Tiskarsko središče. **Strani na internetu:** www.radio-tednik.si. **Fotografija na naslovnici:** Buenos Dias. **Fotografije v besedilu:** Martin Ozmec, Črtomir Goznic in Jože Bračič. **Karikatura:** Mladen Mrčela.

Kazalo:

Stran	Vsebina
2	Raiffeisen Krekova banka, d.d.
3	STOTIN NA STOTIN
4	Časnik Finance, d.o.o.
5	SLOVENCİ IN TOLAR
6	ALI VARČUJETE?
7	NA VOLJO NEŠTETO OBLIK VARČEVANJA
9	Merkur zavarovalnica, d.d., pisarna Ptuj
10	BANČNO POSLOVANJE IZ FOTELJA
	Nova kreditna banka Maribor, d.d.
	Zavarovanja Peklar, Zdravko Peklar, s.p.
12	VZAJEMNI - ODPRTI INVESTICIJSKI SKLADI
14	Nova ljubljanska banka, d.d., Ljubljana
15	Vzajemna, zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.
16	ZA VARNEJŠO STAROST
18	DAVČNA OLAJŠAVA IN ŠE DODATNA POKOJNINA
	Moja naložba, d.d.
20	NALOŽBENO ŽIVLJENSKO ZAVAROVANJE
	Zavarovalnica Triglav, d.d., Ljubljana
21	NEZGODNO ZAVAROVANJE OTROK
	Slovenica, zavarovalniška hiša, d.d.
22	Adriatic, zavarovalna družba, d.d.
23	KAJ VSE LAHKO ZAVARUJEMO
25	KAJ MORAMO VEDETI PRED NAKUPOM
	VREDNOSTNIH PAPIRJEV
26	Kapitalska družba pokojninskega in
	invalidskega zavarovanja, d.d.
28	Abanka, d.d., Ljubljana
29	Hranilno kreditna služba Ptuj, p.o.
30	IZTEKA SE DOHODNINSKO LETO
	LB Leasing Maribor, d.o.o.
31	Beležka
32	MOJA NALOŽBA, Pokojninska družba, d.d.

PLAČILNA LISTA MAREC 2002

2204 - TOMAZ LOH štm: 573 Datum izpl.: 06.04.2002

Davčne št.: 2342
Tisk: 1430,00

VP		BRUTO	NETO
01	Referenčno		
14	Membrovina	176,00 EUR	347.722,00
22	Mesečno delo	30,00 EUR	34.145,90
23	Osebnostna cena	0,5 %	1.359,30
77	Neopogotno zav. banilna	20,2%	77.869,80
78	Neopogotno zav. na služb. prilož.	2481,80	98.981,20
	SKUPAJ DOHODKI	2577,50	441.078,20
	Strojnice MAREC 2002	176,00 EUR	450.702,20
	Davek	176,00 EUR	350,081,80
	ČISTI OSEBNI DOHODEK		100,996,40
	Prihodek na delo		100,996,40
	Mesna	18,00 DIN	249.394,50
	SKUPAJ DODATKI	18,00 DIN	6.400,00
	ZNESEK ZA UPPLAČILO		17.282,00
			23.742,00
			273.136,50

	REDNO DELO	REFUND.
Prihodek	22,10%	0,00
Prihodek za pokojn. zavar.	15,5%	70.249,50
Prihodek za zdravstveno	6,20%	30.436,40
Prihodek za pokojn. vplačilo	6,14%	640,30
Prihodek za prispevek	6,10%	799,80
SKUPAJ PRISPEVKI		110.327,30

+ svoj inoed Finance!

TR - 000 - 036773812

Za naročilo svojega izvoda pokličite
brezplačno telefonsko številko 080 15 80
ali obiščite www.finance-on.net

Denar ni vse. **Finance**

Slovenci in tolar

Slovske finančne institucije ugotavljajo, da Slovenci zaupamo v domačo valuto, saj v tolarjih varčuje večji del prebivalstva. Po podatkih Banke Slovenije so tolarke vloge konec letošnjega septembra predstavljale 57,3 odstotka vseh vlog prebivalstva. Vseh vlog je bilo skupno za 1.871 milijard tolarjev, v primerjavi s koncem lanskega septembra pa se je njihov obseg nominalno povečal za 23,6 odstotka.

Zaupanje Slovencev v domač bančni sistem je po mnenju Združenja bank Slovenije veliko. To se je pokazalo tudi ob zamenjavi valut držav evro območja v evro, ko je večina Slovencev svoje prihranke v tujih valutah prinesla v banke in jih tam tudi pustila.

Tolarski prihranki slovenskih varčevalcev so se po navedbah Banke Slovenije od konca lanskega decembra pa do konca septembra nominalno povečali za 73,4 milijarde tolarjev. Devizni prihranki prebivalstva, brez tečajnih razlik, pa so se letos znižali za 13,2 milijarde tolarjev in konec preteklega meseca znašali 798 milijard tolarjev.

Posojila poslovnih bank gospodinjstvom so konec septembra znašala 565,8 milijarde tolarjev. Nominalno se je njihov obseg letos povečal za 31,9 milijarde tolarjev. Neto zadolženost prebivalstva, to je razmerje med posojili in vlogami v bankah, se je v zadnjih desetih letih trendno zmanjševala.

Slovske varčevalce sta letos nekoliko vznemirili stečaj kranjske hranilno-kreditne službe (HKS), predlog Banke Slovenije o uvedbi stečaja HKS Soča in uvedba likvidacije HKS Sicure. V slovenski centralni banki so opozorili, da te HKS niso vključene v jamstveno shemo za zavarovanje depozitov, svojim komitentom pa za izplačilo vlog jamčijo s svojim premoženjem in premoženjem svojih ustanoviteljev. V Sloveniji po jamstveni shemi banke in hranilnice solidarno jamčijo za izplačilo vloge posameznega varčevalca v višini do 4,2 milijona tolarjev. V EU so ta jamstva višja, zato bo oblikovanje jam-

stev na višji ravni za banke v Sloveniji zagotovo izziv, so prepričani v slovenski centralni banki.

V največji slovenski banki, Novi Ljubljanski banki, sta približno dve tretjini varčevalcev bolj naklonjeni varčevanju v tolarjih, tretjina pa varčevanju v tujih valutah. Opozarjajo pa, da so slovenski varčevalci vedno bolj zahtevni, z umirjanjem inflacijskih pritiskov pa se nadaljuje tudi zniževanje obrestnih mer, zato v zadnjem obdobju namenjajo čedalje več pozornosti dodatnim, drugačnim oblikam povečevanja vrednosti prihrankov. Po analizah NLB namreč kar polovica gospodinjstev, ki ustvarijo največ prihrankov, razmišlja o spremembi varčevalnih navad.

vezav, in sicer že v zneskih nad 100.000 tolarjev. Kar zadeva zadolževanje, pa se Slovenci na nekoliko daljši rok zadolžujejo največkrat za nakup osebnih vozil, na področju stanovanjskih posojil pa je največ povpraševanja po 10 do 15-letnih posojilih v višini nad 10 milijonov tolarjev, so še navedli v SKB banki.

(sta)

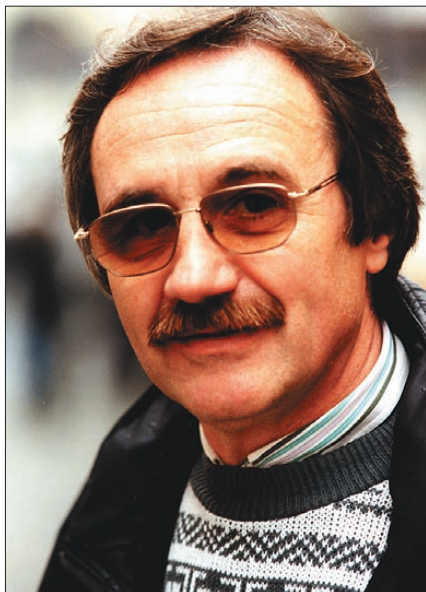

Kot so povedali v največji slovenski zasebni banki, SKB banki, ki je v večinski lasti francoske Societe Generale, se je obseg depozitov občanov v letošnjih devetih mesecih nominalno povečal 11,1 odstotka, v zadnjih letih pa se varčevanje povečuje za približno 10 odstotkov letno. V strukturi vseh vlog prevladujejo devizne vloge s 55-odstotnim deležem, glede na ročnost varčevanja pa s 60,5-odstotnim deležem kratkoročne vloge. Po podatkih SKB v gospodarsko bolj razvitih okoljih povprečen znesek vezave presega tri milijone tolarjev, v ostalih krajih pa se posamezniki odločajo tudi za manjše obsege

STOTINOVA ANKETA

Ali varčujete?

Bojan Bedžuh, strojevodja:

"V naši družini varčujemo za dopust in za večje nakupe. Pri Novi Ljubljanski banki imamo odprto varčevalno knjižnico. Varčujemo delno v tolarjih, delno v evrih."

Marija Škrjanec, upokojenka:

"Ne varčujemo, ker nimamo kaj varčevati. Oba z možem sva že upokojena, najine pokojnine so nizke, šolanje otrok pa je drago."

Natalija Šara, študentka:

"Varčujem v evrih, da bom imela nek začetni kapital za čas, ko bom končala šolanje. Mladi danes ne vemo, kako bo v prihodnje s službami"

Barbara Cenčič, ekonomistka:

"Za zdaj še ne varčujem, imam pa namen. Zelo ugodni se mi zdijo varčevalni krediti, ki jih ponujajo nekatere banke."

Boris Kozic, invalid III. kategorije, nezaposlen:

"Že dolgo sem brezposeln. Kar dobim, moram preudarno obrniti in ob tem še kaj privarčevati."

Bojan Tofant, samostojni podjetnik:

"Varčujem v tolarjih v banki. Vlagam pa tudi v delnice."

MG

Na voljo nešteto oblik varčevanja

Varčevanje je ena od pomembnih skrbi in dejavnosti človeka. Z njim si želi zagotoviti varnejšo prihodnost ali uresničitev določenih ciljev. Poleg najrazličnejših oblik varčevanja denarja smo ljudje pravzaprav iz dneva v dan prisiljeni varčevati: z energijo, ker je ni v izobilju in ker je draga, s hrano, da si ustvarjamo zaloge za prehodna obdobja, ko narava ne rodi, in še bi lahko naštevali oblike varčevanja, čeprav ob tej besedi skoraj avtomatično pomislimo na denar, banke, hranilnice, vrednostne papirje ...

Denar so ljudje v zgodovini hranili na različne načine, saj so banke in borze pridobitev obdobja zadnjih nekaj stoletij, slovenska borza vrednostnih papirjev v Ljubljani pa je slavila šele svojo desetletnico. Tako ni nič čudnega, da so simboli za varčevanje še vedno nogavica, hranilniki najrazličnejših oblik, v zadnjem času tudi priročni trezorji, v katerih naj bili denar in drugi vredni predmeti na varnem.

Bili so časi, ko je imel denar realno vrednost, saj je bil iz zlata ali druge zlahtne kovine, danes pa služi zgolj kot menjalno sredstvo in je stalna le njegova nominalna vrednost, njegov nakupovalni učinek pa je iz dneva v dan, pod vplivom inflacije, manjši. Dejstvo je torej, da se osnovne oblike varčevanja denarja danes ne izpla-

čajo. Denar v nogavici propada, tudi navadna bančna vloga z obrestmi ne sledi inflacijskemu razvrednotenju denarja. V ne tako davnih časih, ko je bila naša domača inflacija po nekaj tisoč odstotkov letno, smo domačo valuto pospešeno spreminjali v devize. Tako smo glede na padanje vrednosti domače valute sicer pridobili, kljub temu pa izgubljali, saj je inflacija, sicer zelo nizka, tudi v gospodarsko uspešnih evropskih in svetovnih državah.

Danes tudi ni več dovolj, da si ustvarimo zalogo denarja, ga naložimo v banko in živimo od obresti. Če je kup še tako velik in bi nam obresti trenutno zagotovile dostojno življenje, bo kup vrednostno hlapel. Tudi čez deset let bo kup fizično in nominalno enako velik, obresti pa bomo morda

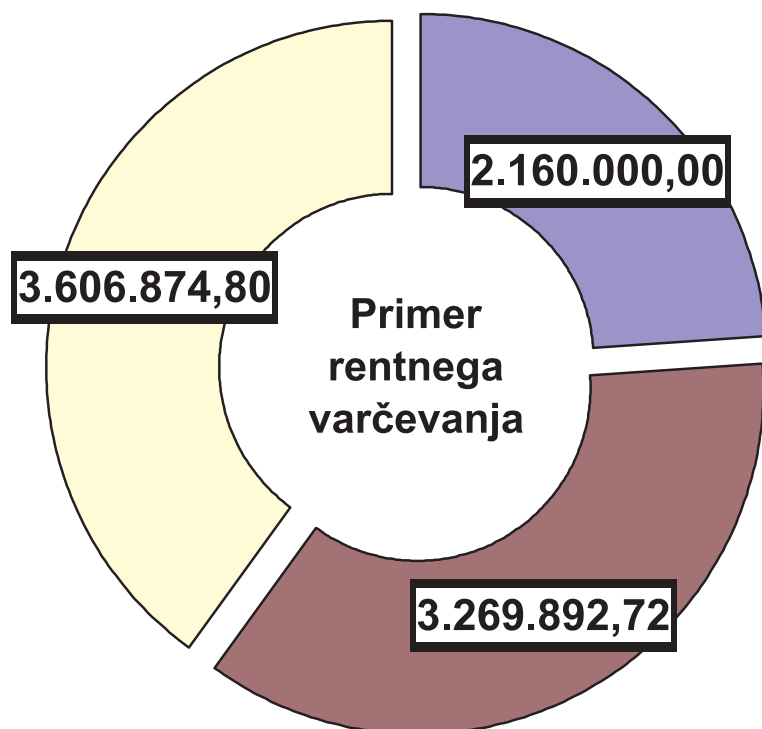

zadostovale samo še za nakup žemljice.

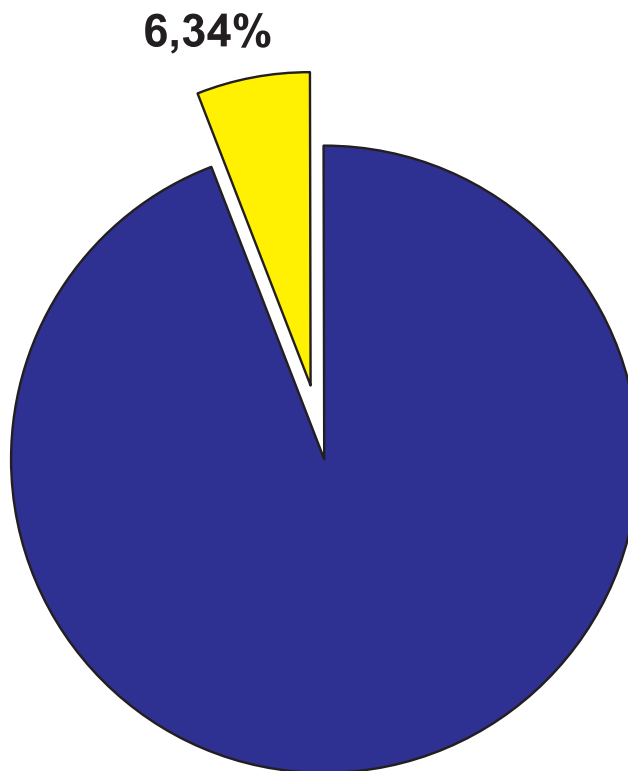
Moto sodobnega varčevanja denarja je torej v tem, da ga vsaj ohranjamo, če že ne povečujemo njegove vrednosti. Banke, v nekem smislu trgovci z denarjem, nam pri tem nudijo najrazličnejše možnosti. Paleta bančnih ponudb je tako široka, da je potrebno kar nekaj časa za ugotovitev, kako se med seboj razlikujejo. Primerjava ponudb številnih bank, ki svoje varčevalna storitve ponujajo pod najrazličnejšimi strokovnimi imeni, vselej pripelje do ugotovitve, da se razlikujejo samo v majhnih podrobnostih. Zakonitost finančnega trga je za vse enaka, prednosti posameznih institucij pred drugimi so lahko v velikosti, podjetnosti, iznajdljivosti.

Zagotovo je najslabša varianta varčevanje na navadnem bančnem računu. O tem se prepričamo, če vsak konec meseca pogledamo pripisane bančne obresti, ki so tudi pri večjih zneskih na računu zanemarljive, če pa bi poskušali izračunati, koliko smo v tem mesecu, ko je naš denar "ležal" na bančnem računu, izgubili zaradi sicer nizke inflacije, nas bo začela boleti glava. Seveda pa se moramo potolažiti z dejstvom, da nekaj denarja na računu pač moramo imeti za sprotno pokrivanje tekočih obveznosti.

- Mesečni pologi (10.000 SIT)
- Privarčevano
- Izplačila (60 x 60.114,58)

Varčevanje plus - 9-mesečne obresti

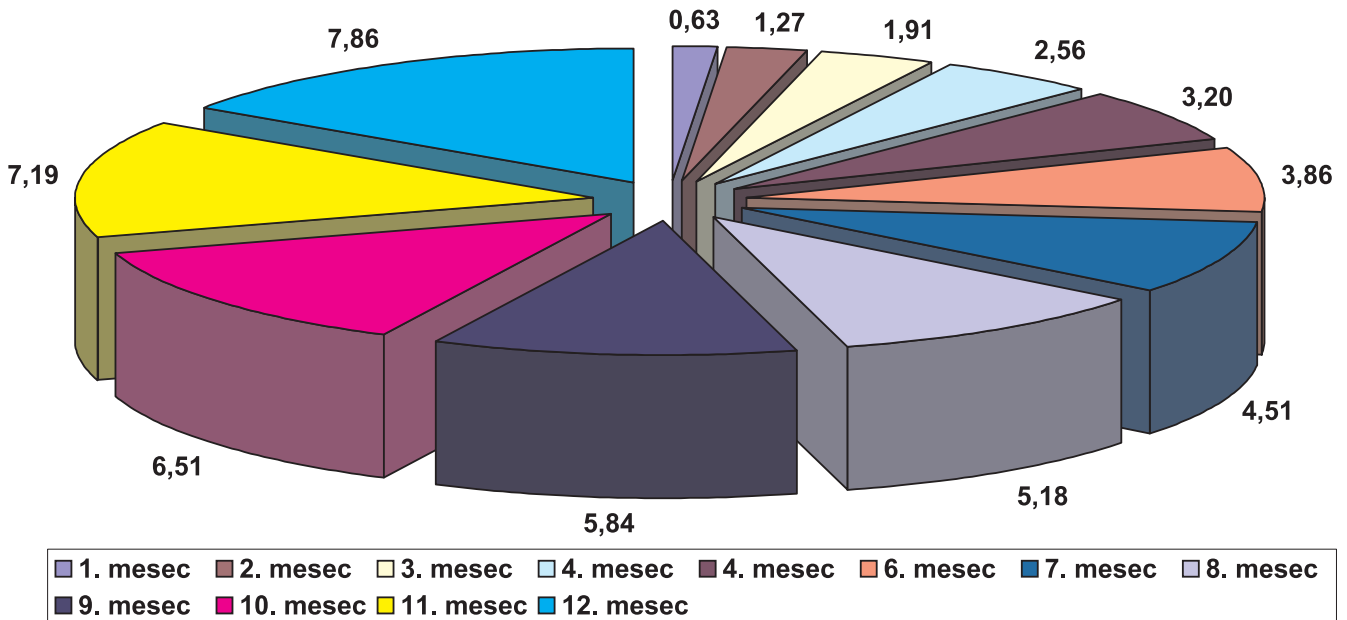

Toda kaj narediti z denarjem, ki ga dalj časa ne bomo potrebovali? Recimo nekaj mesecev. Tu se začneja nova zgodba, ki ji čas sodobnega bančništva, hranilništva in borzništva nakazuje mnoge možnosti. Pri vseh pa bomo kaj hitro razočarani, če bomo želeli na kratek rok doseči čim več in pri tem nič tvegati. Znano je, da si lahko visoke dobičke obetamo od tveganih domačih in tujih naložb. Toda pri tveganju je vedno veliko možnosti, da bomo stavili na napačnega konja in izgubili. V tvegane posle se zato ne bomo podajali z denarjem, ki ga bomo slej ko prej potrebovali za tekoče potrebe ali uresničitev ne tako oddaljenih načrtov. Tako se od spogledovanja z borzami in vrednostnimi papirji, prek vzajemnih in relativno varnih ter donosnih skladov znova vračamo k bankam in vprašanju, kako denar, naložen v banki, čim bolje oplemenititi. Vsaj toliko, da bo imel v času, ko ga bomo potrebovali, približno enako kupno moč kot danes.

Banke nam na vsakem koraku nudijo številne načine varčevanja: kratkotočno, dolgoročno, tolarsko devizno, rentno, z odpovednim rokom in še bi lahko naštevali v nedogled. Poglejmo nekaj možnosti varčevanja, ki smo jih zasledili pri najbolj razširjeni banki na našem območju.

Obrestovanje vloge z odpovednim rokom (31 dni) v obdobju 12 mesecev

Tako imenovano **plus varčevanje** je kratkoročno mesečno varčevanje na posebni hranilni knjižici, z doba varčevanja je 9 mesecev. Varčevanje je možno začeti z enkratnim ali večkratnim pologom, pri tem sami odločimo tudi višino pologov, ki so lahko gotovinski ali pa banko zanje pooblastimo s trajnikom, po trimesečnem varčevanju pa pridobite možnost pridobitve ugodnega kredita za različne namene. Primer obračuna takega varčevanja z enkratnim pologom kaže, da se vložena sredstva v devetih mesecih oplemenitijo za dobrih šest odstotkov, kar je približno toliko, kot je doslej znašala inflacija v enakem obdobju, tako lahko trdimo, da denar na banki ne izgublja vrednosti.

Ena od oblik je tudi tolarško varčevanje z odpovednim rokom, nenamensko varčevanje na varčevalni knjižici, ki je namenjena poslovanju na bančnem okencu ali na varčevalnem računu z odpovednim rokom, ki je prvenstveno namenjen poslovanju preko elektronskega bančništva. Pologi niso zneskovno omejeni, sredstva pa se prav tako oblikujejo s pologi gotovine, negotovinskimi prenosi in s trajnimi nalogi. Sredstva, položena na takšno varčevanje so nepreklicno vezana za dobo odpovednega roka (31 dni), vsako izplačilo ali prenos na vpogledni račun je potrebno pravočasno najaviti v skladu z dogovorjenim odpovednim rokom. Obresti se mesečno obračunavajo na konformni način in se lahko pripišejo h glavnici ali pa jih pre-

nesemo na vpogledno vlogo. Tudi s takim načinom varčevanja ohranjamo realno vrednost svoje vloge

Zanimive so tudi oblike rentnega varčevanja. Možnosti je veliko, na banki vam izračunajo prihodnjo rento, lahko pa si jo izračunate tudi sami, na spletni strani vaše banke. Vzamimo za primer, da bi ob rojstvu otroka začeli s trajnim nalogom pri banki rentno varčevati za njegovo štipendijo, ko bo dopolnil 18 let in bo končal srednjo šolo. Če bi, na primer, mesečno skozi vseh 18 let vlagali po 10 tisoč tolarjev, bi otrok naslednjih pet let,

ko bo študiral, prejemal mesečno rento po nekaj nad 60 tisoč tolarjev. Pri tem obračunu pa ni bila upoštevana temeljna (inflacijska) obrestna mera kar pomeni, da bodo dejanski privarčevani zneski rentnega varčevanja višji.

Toliko izračunov za pokušino. Če vas bo zadeva zamikala, pa kar pod pod noge in do prvega bančnega okenca, ali pa k računalniku v sosednjo sobo.

MERKUR ZAVAROVALNICA

Mojja varnost

10 let varnosti in zaupanja

Pisarna Ptuj, Prešernova ulica 10, 2250 Ptuj, telefon 02 771 02 68

ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO

Bančno poslovanje iz fotelja

Se vam je že zgodilo, da ste s položnicami ali prenosnimi nalogi v roki, v želji da dvignete čeke, kartico ali zahtevate kako drugo bančno storitev, stali dolge minute ali celo ure v vrsti pred bančnim okencem? Gotovo se to dogaja številnim uporabnikom bančnih storitev. Predvsem v dneh izplačila plač, pokojnin in v dneh, ko zapadejo v plačilo obveznosti večjega števila ljudi, se utegneta srečati v bančnih poslovalnicah z gnečo in velikim zapravljanjem časa. Nekdo je ob takem primeru v jezi dejal, da denar prej zasluži, kot ga lahko dobi iz bančne blagajne.

Na srečo so dolge vrste pred bančnimi okenci vse bolj zgodba preteklosti, obenem pa še zdaleč ne nemogoča podoba seda-

nega časa. Na skrajšanje vrst pred bančnimi okenci je imela prvi blagodejni učinek uvedba bančnih avtomatov. Ti so sedaj že tako razširjeni in izpopolnjeni, da lahko na njih koristimo široko paleto bančnih storitev, od osnovnega dviga gotovine do plačila položnic, polnjenja kartice mobilnega telefona in tako naprej.

V času računalnikov in dobi interneta so tako rekoč vse banke v Sloveniji začele pospešeno uvajati ponudbo elektronskega bančništva. Namesto fizičnega kontakta z bančnim uslužbenecem, se z banko povežemo prek računalnika in medmrežja, ter sami opravimo delo, ki ga sicer opravi uslužbenec za bančnim okencem. Za tako sodelovanje z banko potrebujemo računalnik, modem in internetni priključek, ter seveda kanček spretnosti pri rokovanju z računalnikom in uporabi računalniških programov. Seveda se ne moremo z bančnim informacijskim sistemom povezati kar tako. To nam mora banka dovoliti,

Poskrbite za
svojo prihodnost.

Varčevalna doba od 3 do 30 let,
izplačilo v obliki mesečnih rent ali
enkratno izplačilo.

Informacije v vseh enotah Nove KBM in www.nkbm.si

Rentno varčevanje

Zdravko Peklar, s.p.
Volkmerjeva cesta 26 (Dom krajanov B. Reš)
2250 Ptuj

02/ 787 60 50 (delavnik 8.00 - 16.00)

041/ 502 966, 041/ 571 770

www.zavarovanja-peklar.com

zavarovanja.peklar@siol.net

SI ŽELITE VEČJO VARNOST?

Pokličite!

Z veseljem vas obiščemo in vam predstavimo:

- spremembe pokojninskega sistema
- pokojninska zavarovanja
- življenjska in rentna zavarovanja
- vse ostale vrste zavarovanj
(avtomobili, stanovanja, hiše, nezgoda...)

Banke nudijo s pomočjo elektronskega bančništva uporabnikom (naj gre za fizične osebe, samostojne podjetnike ali gospodarske družbe), hiter in varen način poslovanja, saj lahko bančne storitve opravljajo vedno in povsod, kjer imajo na voljo računalnik z dostopom do interneta. Takšno poslovanje prinaša številne prednosti – prihranek časa, stalen pregled stanja na računih, neodvisnost od poslovnega časa bančnih enot in zasebnost

nam posredovati ustrezen program, gesla in drugo potrebno opremo ter navodila. Pristop k elektronskemu bančništvu je s stroškovnega vidika od banke do banke zelo različen. Kot je različna in zelo pisana paleta storitev, ki jih posamezna banka nudi po poti elektronskega bančništva. Na splošno velja, da lahko z uporabo elektronskega bančništva opravimo tako rekoč vse posle, zaradi katerih smo morali prej v poslovalnico banke, razen dviga gotovine seveda, pristop pa je zelo poceni v primerjavi z prej izgubljenim časom. Prednost elektronskega poslovanja z banko je v tem, da ga lahko opravimo v katerem-

koli delu dneva ali noči, saj pri tem nismo odvisni od delovnega časa bančnih uslužbencev. Preko našega računalnika ukažemo računalniku banke, da takoj ali na določen datum opravi določeno storitev in ta bo to res opravil ter nas o tem obvestil. Ne zanemarljiv je ob tem tudi podatek, da so storitve plačilnega prometa s pomočjo elektronskega bančništva bistveno cenejše, kot enake storitve s posredovanjem bančnega uslužbenca.

KAJ OMOGOČA ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO

Kot smo že omenili, omogoča elektronsko bančništvo opravljanje tako rekoč vseh bančnih storitev, razen dviga gotovine. Banke na svojih spletnih straneh in v propagandnem gradivu na široko in podrobneje opisujejo svojo ponudbo. Na primer: vpogled v stanja in promet na tekočih in transakcijskih računih, stanje deviznih vlog, promet in stanje na varčevalnih računih ali knjižicah; najpogostejša storitev je nedvomno plačilo s položnicami in prenosnimi nalogi. Prenosi denarja lahko potekajo znotraj posamezne banke, kar je storitev, opravljena v realnem času, torej takoj, ter prenosi sredstev na račune v drugih

bankah. Banki je mogoče po tej poti sporočiti svojo namero o odprtju varčevalnega računa in opraviti prenos sredstev z navadnega na varčevalni račun, prav tako pa banko obveščati o prekinitvah varčevanja in dvigih denarja. Kar iz domačega fotelja lahko banki naročimo čeke, ki jih prinese poštar, lahko opravimo blokado izgubljenih ali uničenih čekov, lahko zahtevamo prekoračitev sredstev na tekočem računu, naročamo kreditne kartice, kreditno dokumentacijo in še bi lahko naštevali. Seveda lahko, kadarkoli se nam zahoče, preverimo stanje na svojih računih, že veliko prej kot iz bančnega izpiska pa ugotovimo prilive ali odlive sredstev z naših računov.

Banke imajo v svoji ponudbi veliko podrobnih izpeljank elektronskega bančništva, ki je v osnovi v vseh bankah primerljiva. Ob tem zagotavljajo, da je elektronski način poslovanja varen, pa tudi novic o kakšnih posebnih zlorabah še nismo zaznali. Je pa vse skupaj izredno udobno, časovno in stroškovno varčno. Ko se človek navadi na to vrsto poslovanja s svojo banko spozna, da je klasičen način poslovanja resnično velika izguba časa in denarja. □

Vzajemni - odprti investicijski skladi

Zanimiva oblika dolgoročnejšega varčevanja je naložba denarja v vzajemne oziroma odprte investicijske sklade. Primerna je predvsem za ljudi, ki nimajo časa in ne znanja za sodelovanje na borzi vrednostnih papirjev. Svoj višek denarja enostavno zaupajo strokovnjakom, ki ga z nakupi in prodajami vrednostnih papirjev oplemenitijo. Začetek sodelovanja z vzajemnim skladom je odprtje računa in nakup najmanj ene točke sklada, ko pa denar znova potrebujemo, točke enostavno prodamo po novi, višji vrednosti.

Vzajemni sklad je združeno premoženje večjega števila lastnikov - vlagateljev. Imenujemo ga tudi odprti investicijski sklad, to pomeni, da vanj lahko kadarkoli vplačujete in iz njega izplačujete. Z vloženimi sredstvi kupite investicijske kupone, ki se glasijo na določeno število točk,

torej enot premoženja vzajemnega sklada. Kupone lahko kadarkoli prodate vzajemnemu skladu nazaj in tako svoje prihranke dvignete.

Vzajemni sklad najlažje opišemo kot skupek premoženja vseh, tako pravnih kot fizičnih oseb, ki so naložile svoj denar na račun vzajemnega sklada. Z zbranim denarjem se na trgu kapitala kupujejo različni vrednostni papirji. Tako dobimo naložbe vzajemnega sklada, kar z drugo besedo imenujemo portfelj. Naložbe, ki se nahajajo v portfelju, predstavljajo aktivo vzajemnega sklada.

Z vloženimi sredstvi v vzajemnem skladu strokovno upravlja družba za upravljanje (v nadaljevanju DZU), ki ima zaposlene strokovnjake, ki se ukvarjajo izključno s tem, kako s pravočasnimi nakupi in prodajami vrednostnih papirjev povečevati premoženje sklada. DZU z razpršitvijo sredstev vzajemnega sklada v različne vrednostne papirje poveča varnost naložbe.

Vzajemni sklad je v lasti vseh vlagateljev, ki so vanj vložili svoj denar. Celotno premoženje vzajemnega sklada je razdel-

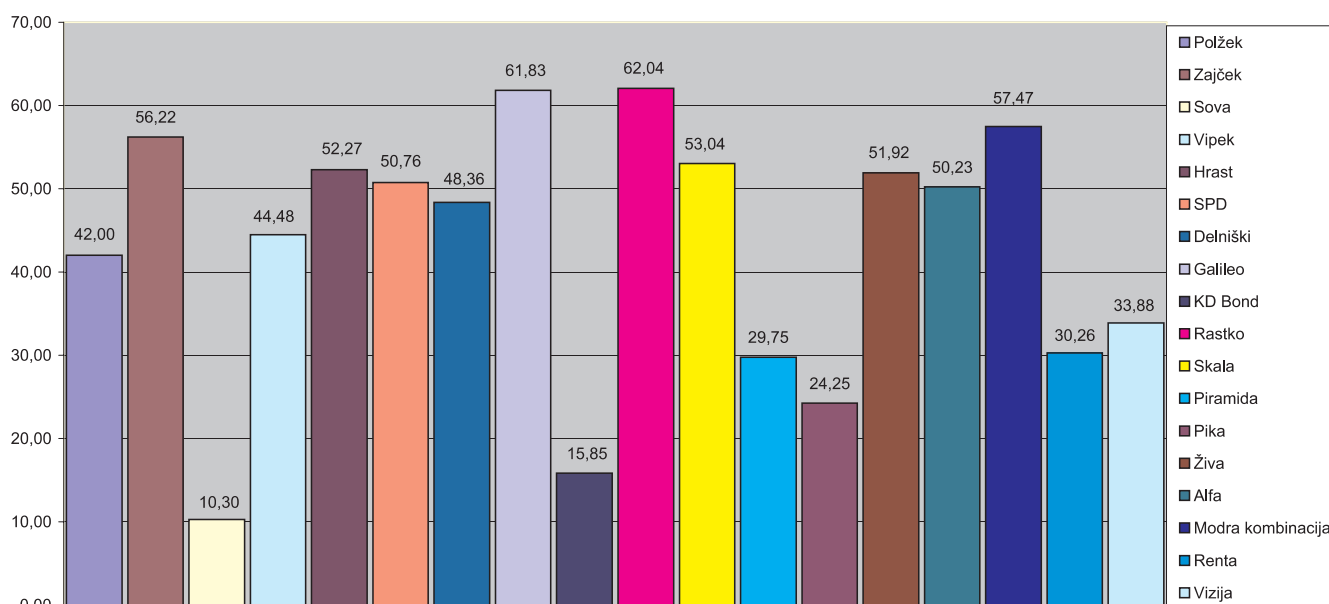
Vloga v najstarejšem slovenskem vzajemnem skladu Galileo, ki je bila ob njegovi ustanovitvi, v začetku leta 1992, vredna 10.000 evrov, je bila na dan 31. 10. 2001, vredna 92.450 evrov. Če bi te točke prodali, bi ustvarili 82.450 evrov dobička, ki ne bi bil obdavčen.

jeno na enote, imenovane tudi točke vzajemnega sklada. Točke predstavljajo pasivo vzajemnega sklada. Točka "vsebuje" sorazmerne deleže naložb, ki sestavljajo portfelj vzajemnega sklada. Denar vlagatelja je v enakih deležih razpršen v vrednostne papirje, kot je razpršena celotna naložbena struktura vzajemnega sklada.

PREDNOSTI VARČEVANJA V SKLADIH

Varčevanje v vzajemnih skladih ima mnogo prednosti pred varčevanjem v bankah, zavarovalnicah, nepremičninah ali individualnim trgovanjem z vrednostnimi papirji.

Donosi v letu 2002 (%)

Likvidnost bistvena prednost vzajemnega sklada pred nekaterimi drugimi naložbami, kot so vezane vloge, življenjsko zavarovanje, nakup nepremičnine. Kot vlagatelj lahko točke vzajemnega sklada kadarkoli prodate vzajemnemu skladu in jih tako spremenite v denar. Denar v vzajemnem skladu torej ni vezan. Ni nobenih pogodb z določenimi roki vplačil in višino zneskov in torej nobenih pogodbenih kazni. DZU vam mora denar nakazati na vaš račun najkasneje v petih delovnih dneh od prejema pisnega zahtevka za izplačilo. Vlagatelj, fizične osebe, morajo upoštevati tudi davek na kapitalski dobiček. Če so lastniki kupona vzajemnega sklada več kot tri leta, pa je doseženi dobiček popolnoma neoddavčen.

Primer naložb vzajemnega sklada: 5 % bančnih depozitov, 10 % delnic podjetja A, 9 % delnic podjetja B, 7 % delnic podjetja C, 6 % delnic podjetja D, 6 % delnic podjetja E, 5 % delnic podjetja F, 3 % delnic podjetja G, 15 % obveznic države, 7 % obveznic občine A, 5 % obveznic podjetja A, 5 % obveznic podjetja B, 4 % obveznic podjetja C, 4 % delnic tujega podjetja H, 3 % tujega podjetja I, 3 % tujega podjetja J, 3 % obveznic tujega podjetja K, kar predstavlja skupaj 100 % premoženja vzajemnega sklada.

VARNOST IN DONOS Varnost in donos sta v medsebojni odvisnosti. Večja kot je varnost, nižji je donos in obratno. Ohlapno rečeno je donosnost pri skladu analogija obrestni meri pri bančnem varčevanju, torej merilo uspešnosti varčevanja. Prvi element varnosti je razpršitev naložb. Vsa sredstva vzajemnega sklada so naložena v različne naložbe, ne v eno samo. Zato nihanje vrednosti posamezne naložbe vpliva na vrednost točke samo v tolikšni meri, kolikšen delež omenjena naložba predstavlja v portfelju vzajemnega sklada.

Varčevanje v vzajemnih skladih je dostopno vsakomur, tako pravnim kot fizičnim, tudi mladoletnim osebam. Najmanjša vloga v slovenski vzajemni sklad je prodajna vrednost samo ene točke (kolona VEP v razpredelnici), torej od sklada do sklada različno. Pri tujih vzajemnih skladih je najmanjše možno vplačilo lahko posebej določeno.

Pomembno je, da so vsi vlagatelji med seboj enakopravni. Njihov donos je neodvisen od višine vloge. Zato je vzajemni sklad posebej primeren za obročno vplač-

Vzajemni skladi	VEP (SIT)	Glede na prejšnji dan (%)	Glede na konec 2001 (%)	Polletna sprem. (%)	Letna sprem. (%)	2-letna sprem. (%)	3-letna sprem. (%)	Povprečna 5 letna sprem. (%)	ČVS (mio)	Delež delnic na 30.9.2002 (SIT) (%)
Polžek	637,08	0,44	42,00	18,67	45,70	67,06	71,62	17,95	683,13	50,69
Zajček	780,10	0,61	56,22	21,80	61,64	90,84	94,12	20,86	1.375,80	69,39
Sova	124,46	0,26	10,30	5,91	14,03	NP	NP	NP	486,41	0,00
Vipek	6.168,04	0,84	44,48	20,59	48,70	89,57	87,84	21,06	840,24	77,25
Hrast	5.359,81	0,59	52,27	22,08	61,69	96,36	102,83	24,82	1.000,10	67,91
SPD	383,26	0,60	50,76	23,15	60,41	103,94	127,28	24,56	824,12	69,58
Delniski	340,58	0,69	48,36	23,29	59,69	111,38	122,01	24,12	1.516,50	75,79
Galileo	1.808,64	0,76	61,83	25,81	67,04	122,69	110,85	27,90	22.162,38	76,07
KD Bond	2.386,76	0,06	15,85	6,47	18,07	29,89	47,44	13,61	722,49	0,92
Rastko	4.233,19	0,83	62,04	26,69	63,96	109,59	112,27	27,62	7.444,16	89,59
Skala	11.352,12	0,33	53,04	20,64	61,21	99,16	NP	NP	2.856,77	73,25
Piramida	3.880,20	0,46	29,75	14,96	34,04	55,74	69,72	16,78	687,01	39,04
Pika	4.113,02	0,23	24,25	11,85	28,19	56,63	65,18	17,06	352,40	34,70
Živa	1.956,21	0,46	51,92	22,43	56,11	108,23	NP	NP	658,84	86,29
Alfa	8.189,78	0,24	50,23	24,92	56,09	102,89	153,86	29,71	5.935,92	58,08
Modra kombinacija	528,57	0,87	57,47	25,30	65,76	99,12	98,25	21,26	1.058,79	69,51
Renta	1.759,21	0,48	30,26	18,25	34,45	67,75	NP	NP	164,62	58,85
Vizija	370,21	0,35	33,88	18,74	39,65	59,48	65,47	15,72	457,43	28,49

Stanje vzajemnih skladov v Sloveniji na dan 5. novembra 2002

vanje relativno nizkih zneskov, posamezni vlagatelj ima lahko v lasti največ 5 odstotkov vrednosti vzajemnega sklada.

Omeniti velja tudi dejstvo, da pri slovenskih vzajemnih skladih ves doseženi dobiček, ki ga družba za upravljanje s sredstvi sklada ustvari, po odbitju upravljalške provizije ostane vlagateljem in je torej vsebovan v rasti točke. Večino ostalih stroškov, kot so tiskovine, revidiranje s strani zunanjega revizorja, oglaševanje in podobno, mora po zakonu plačati družba za upravljanje iz lastnih sredstev, ki so popolnoma ločena od sredstev vzajemnega sklada.

Pristop k skladu se začne z odprtjem

računa in je pri slovenskih skladih brezplačen, ravno tako ni nobenih stroškov "vodenja računa". Pri nekaterih tujih skladih pa temu ni tako. Pri varčevanju v vzajemnih skladih obstajajo vstopna, izstopna in upravljalška provizija. Vstopna in izstopna provizija sta izraženi v odstotku od zneska vplačila oziroma izplačila. Vsota vstopne in izstopne provizije ne sme presegati treh odstotkov na vsak vplačani oz. izplačani znesek. Vstopna provizija je vezana na vrednost točke ob vstopu (vplačilu), izstopna provizija pa na vrednost točke na dan izstopa, torej prodaje oziroma vnovčenja točk. DZU si lahko izplača

največ 2 odstotka upravljalške provizije od povprečne čiste letne vrednosti sredstev vzajemnega sklada, ki ga ima v upravljanju. Upravljalška provizija je že vsebovana v vsakodnevno objavljeni vrednosti točke vzajemnega sklada. Vse višine provizij so vnaprej znane in javno dostopne v perspektivi in pravilih upravljanja vzajemnega sklada. Po odbitju upravljalške provizije so vlagatelji deležni celotnega preostalega dobička, doseženega s trgovanjem z vrednostnimi papirji (v nasprotju z individualnim upravljanjem portfelja pri borzni hiši, kjer si borzna hiša običajno vzame še dodaten delež doseženega dobička). Razen omenjenih treh provizij drugih stroškov vlagatelj nima, če zanemarimo malenkostne stroške nakazil na banki, katerih višina je odvisna od banke in načina nakazovanja.

OBDAVČITEV DOBIČKA

Po trenutnem zakonu o dohodnini (ki se mu obetajo spremembe) je dobiček fizičnih oseb, to je razlika med prodajno in nakupno vrednostjo, ki je nastal s prodajo točk vzajemnega sklada prej kot tri leta po njihovem nakupu, obdavčen. Če pa je med nakupom in prodajo točk minilo več kot tri leta, je tak dobiček popolnoma neobdavčen.

Če je vlagatelj v vzajemni sklad pravna oseba, se dobiček ob prodaji točk šteje med prihodke pravne osebe in je podvržen Zakonu o davku od dobička pravnih oseb.

Ena od manj prijetnih lastnosti investiranja v (nematerializirane) delnice v Sloveniji je, da lahko vsakdo pri Centralni klirinško depotni družbi (KDD) kupi delniško knjigo podjetja, iz katere je razvidno, kdo ima v lasti koliko delnic tega podjetja. Za marsikaterega lastnika delnic je to velika slabost trenutne slovenske ureditve. Zato je treba poudariti, da investicijski kuponi za razliko od delnic niso vodeni pri KDD in se torej seznama imetnikov ne da kupiti. Družbe za upravljanje, ki vodijo evidenco imetnikov investicijskih kuponov, te informacije skrbno varujejo in jih posredujejo samo na izrecno zahtevo pooblaščenih uradnih organov, ki imajo za to zakonsko podlago. Osebnosti podatki so varovani v skladu z veljavno zakonodajo, poleg tega pa ne obstaja centralno mesto, kjer bi bili zbrani vsi podatki vseh družb za upravljanje. Skratka, za vzajemne sklade velja tako stroga ureditev, kot za banke (bančna tajnost).

Vir: www.vzajemci.com

Izberite smer, pripeljemo vas na cilj

Upravljanje premoženja v vrednostnih papirjih

Globalni portfelji delnic	Portfelji slovenskih delnic	Portfelji tujih delnic	Konservativni portfelji delnic	Agresivni portfelji delnic	Portfelji obveznic
---------------------------	-----------------------------	------------------------	--------------------------------	----------------------------	--------------------

Zaupajte svoje finančne presežke v upravljanje strokovnjakom Nove Ljubljanske banke. Za vas jih bomo donosno naložili v vrednostne papirje najuglednejših podjetij ter držav z vsega sveta in Slovenije.

Vaš osebni upravitelj premoženja bo vaše premoženje upravljal kot dober gospodar v skladu z vašimi finančnimi cilji in zmožnostmi. O dogajanju z vašimi naložbami vas bo redno in natančno obveščal ter pri tem zagotavljal popolno tajnost podatkov.

Naše delo temelji na strokovnosti upraviteljev premoženja, analitikov in uglednih zunanjih partnerjev. Zaupajo nam velika in mala podjetja ter številni posamezniki.

Vabimo vas v Podružnico Ptuj, poslovalnico na Prešernovi 6 na Ptuj, tel. št. 02 / 787 04 10.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Ptuj

Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini

Ker so zdravstvene storitve v tujini navadno povezane z visokimi stroški, vam svetujemo, da se pred odhodom v tujino zdravstveno zavarujete. Tako bo vaše potovanje zagotovo še bolj brezskrbno.

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica vam v sodelovanju s priznano asistenčno hišo ELVIA zagotavlja popolno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco na potovanjih v tujini.

Z zavarovanjem z medicinsko asistenco zagotavljamo:

- plačilo stroškov nujnih zdravstvenih storitev,
- organizacijo in plačilo nujnih zdravstvenih prevozov do bolnišnice ali klinike,
- plačilo stroškov zdravljenja v bolnišnici ali kliniki,
- plačilo stroškov nujnih zobozdravstvenih storitev za odpravo akutnih bolečin,

- organizacijo in plačilo prevozov obolelega ali poškodovanega zavarovanca v domovino z zdravniškim spremstvom, če je to potrebno,
- organizacijo in plačilo prevoza umrlega zavarovanca v domovino,
- pomoč svojcem obolelega, poškodovanega ali umrlega zavarovanca (plačilo stroškov bivanja, prevozov, spremstvo mladoletnemu otroku zavarovanca...),
- plačilo stroškov odvetniških storitev,
- plačilo stroškov iskanja in reševanja zavarovanca,
- številne druge oblike pomoči, v skladu s pogoji zavarovanja.

Ugodne popuste nudimo za skupine in družine. Osebam, ki veliko potujejo, priporočamo sklenitev zavarovanja po posebnem programu, pri katerem nudimo še dodatne ugodnosti.

Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini

- različni programi
- ugodne zavarovalne premije
- najmočnejša mreža izvajalcev po vsem svetu
- 24-urna pomoč
- organizacija zdravniške pomoči in prevozov
- dodatna kritja za svojece
- pravna pomoč

št. dni	individualno		družinsko*		skupinsko** (premija po osebi)	
	EVROPA	SVET	EVROPA	SVET	EVROPA	SVET
3	1.190	2.490	2.380	4.980	833	1.743
5	1.630	2.890	3.260	5.780	1.141	2.023
8	1.990	3.250	3.980	6.500	1.393	2.275
10	2.190	3.450	4.380	6.900	1.533	2.415
15	2.690	3.980	5.380	7.960	1.883	2.786
21	3.380	4.820	6.760	9.640	2.366	3.374
30	4.580	6.390	9.160	12.780	3.206	4.473
45	5.970	9.840	11.940	19.680	4.179	6.888
60	7.480	11.240	14.960	22.480	5.236	7.868

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica vam v sodelovanju s priznano asistenčno hišo Elvia zagotavlja popolno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini.

V razpredelnici je prikazan cenik premij (v SIT), ki velja za osnovni program zavarovanj.

PE Maribor, Zastopstvo Ptuj, Trstenjakova 5, 2250 Ptuj, tel.: 02 798 05 30

Zavarovanje lahko sklenete tudi preko interneta - www.vzajemna.si

Zavarovalne premije v skladu z 8. členom ZDPZP niso obdavčene. Pridržujemo si pravico do spremembe cen.

* **Družinsko zavarovanje**: premija velja za vso družino (starši in otroci do 21. leta starosti).

** **Skupinsko zavarovanje**: velja za skupine od 10 do 19 oseb, za skupine nad 19 oseb velja 35-odstotni popust, za skupine nad 49 oseb pa 40-odstotni popust na osnovno premijo.

Zavarovanja lahko sklenete tudi za obdobje 75, 90, 135, 180, 270 ali 365 dni.

Priporočamo, da sklenete **VIŠJI PROGRAM**, saj so stroški zdravstvenih storitev v nekaterih državah zelo visoki. Višji program vam nudi visoko kritje stroškov zdravstvenih storitev in prevozov.

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.

OBLIKE POKOJNINSKEGA ZAVAROVANJA

Za varnejšo starost

Ena najpomembnejših novosti Zakona o pokojninskem zavarovanju je uvedba prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Ta sprememba je poleg spremenjenih pogojev za upokojevanje tako pomembna, da zadeva praktično vsakega posameznika, še posebej pa tiste, ki jih do upokojitve loči deset let in več. Zaradi podaljševanja pričakovane življenjske dobe, zmanjšanja rodnosti, staranja prebivalstva ter

tudi neprimerne ravnanja z vplačili v pokojninsko blagajno v preteklosti sistem obveznega pokojninskega zavarovanja ne bo mogel več zagotavljati zadostnih sredstev za izplačevanje pokojnin v sedanjem obsegu. Zato je bilo z začetkom leta 2000 uvedeno dodatno, prostovoljno pokojninsko zavarovanje, ki ne temelji na vplačilih prispevkov vseh zavarovancev za izplačilo pokojnin vseh upokojencev, ampak na varčevanju vsakega posameznika.

povprečju plač, s tem pa vsaj primeren življenjski standard v starosti.

Novi zakon je uvedel tri stebre pokojninske reforme: Prvi steber predstavlja obvezno pokojninsko zavarovanje, kjer se izplačilo pokojnin sproti zagotavlja iz vplačanih prispevkov. Ostaja temelj pokojninskega zavarovanja. Prispevki so predpisani in imajo poseben položaj v davčnem sistemu. Drugi steber predstavlja obvezna in prostovoljna kolektivna in individualna dodatna pokojninska zavarovanja. V obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje so vključeni vsi zavarovanci, ki so do uveljavitve novega zakona imeli priznano t.i. beneficirano dobo, v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pa se lahko vključijo vsi zaposleni ali upokojevalci, za to zavarovanje pa so izdelani pokojninski načrti. Ta zavarovanja se izvajajo po naložbenem načelu z vplačili na osebni račun posameznika ter z davčnimi olajšavami, ne glede na to ali premije vplačuje posameznik sam ali organizacija, kjer je zaposlen ali pa kombinirano. Višina premije je omejena navzdol, navzgor pa na način, da se nad določenim zneskom vplačana premija ne šteje več za davčno olajšavo. Tretji steber predstavljajo individualna prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kjer lahko premije vplačuje vsak, ne glede na to ali je zaposlen ali upokojenec. Premije niso omejene, vendar se kot davčna olajšava upoštevajo le v okviru 3 odstotkov olajšav po Zakonu o dohodnini, če pa premije plačuje delodajalec, se upoštevajo kot boniteta.

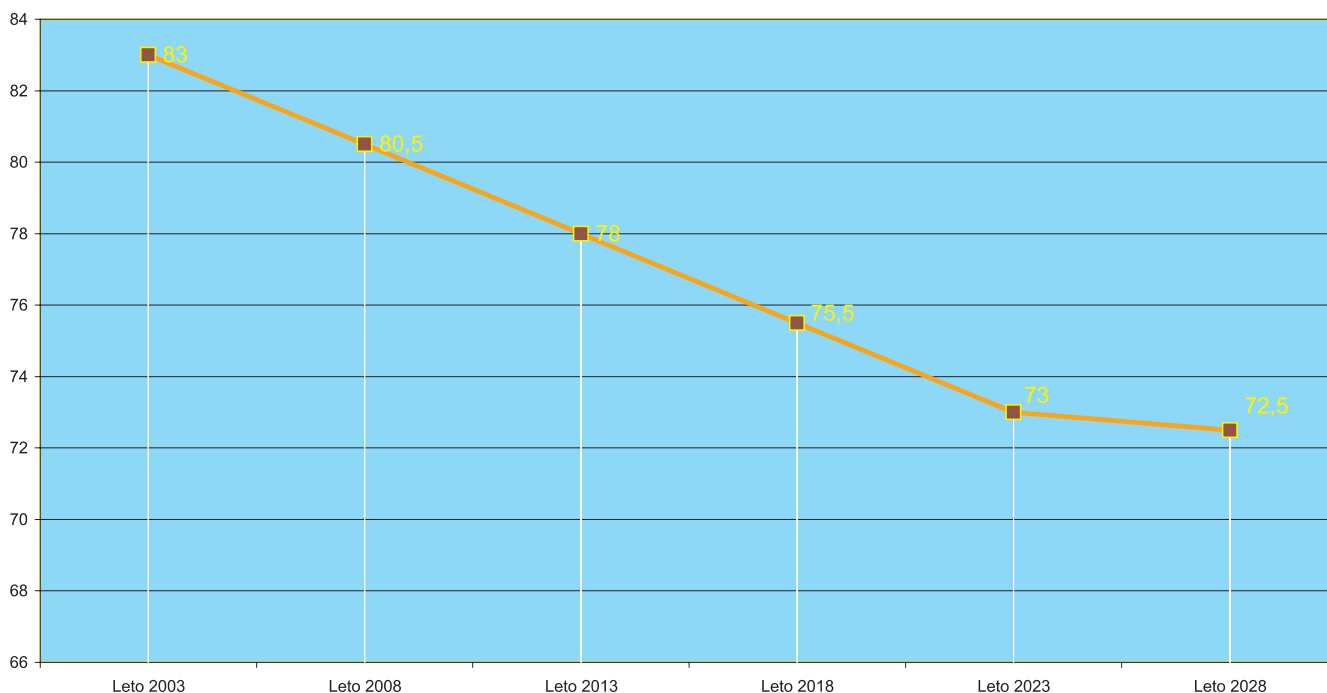
Z obveznim pokojninskim zavarovanjem si bo posameznik sicer zagotovil vsaj takšno razmerje med neto plačo in pokojninskimi prejemki, kot je to veljalo do spremenjenega zakona o pokojninskem in pokojninskem zavarovanju, torej približno 85% osnovne za polno pokojninsko dobo, izračunane na dolgoletnem

DRUGI STEBER ZA BOGATEJŠO STAROST

S prvim stebrom se zagotavlja minimalna socialna varnost. Zaradi omenjenih dejavnikov se pokojnina na podlagi vplačevanja prispevkov v tem steburu v primerjavi s sedanjimi pokojninami postopno občutno znižuje in ne bo zadoščala za primeren življenjski standard v starosti. Zaposleni in delodajalci morajo za dodatno pokojninsko zavarovanje poskrbeti sami ter se vključiti v pokojninski

Primer zniževanja višine starostne pokojnine iz obveznega pokojninskega zavarovanja, v odstotku od pokojninske osnove (v petletnih intervalih).

načrt prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga izvajajo pokojninski skladi, oblikovani kot vzajemni pokojninski skladi ali kot specializirane pokojninske družbe. Pokojninske načrte lahko izvajajo tudi zavarovalnice. Prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu mora kriti izplačilo dodatne starostne pokojnine, lahko pa krije tudi izplačilo predčasne starostne pokojnine za čas od pridobitve pravice do predčasne pokojnine do pridobitve pravice do pokojnine iz obveznega zavarovanja.

V drugem stebri se vplačujejo denarna sredstva na osebni račun zavarovanca na podlagi pokojninskega načrta, z namenom, da se jim ob določeni starosti zagotovijo dodatne pokojnine ali druge pravice, določene s pokojninskim načrtom. Glede na davčni status vplačil se prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje deli na dodatno zavarovanje, ki ga financira posameznik (individualno) in dodatno zavarovanje, ki ga financira delodajalec (kolektivno dodatno zavarovanje), mogoča pa je tudi kombinacija obeh.

Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad ali ustanovi kot pokojninska družba. Vzajemni pokojninski sklad je premoženje, ki se financira z vplačanimi premijami in oblikuje z upravljanjem teh sredstev, namenjeno pa je za kritje dodatnih pokojnin zavarovancev, ki so vplačevali v ta sklad. Sklad je v lasti

zavarovancev, ni pravna oseba, imeti mora najmanj 1000 članov, deluje pa izključno v korist zavarovancev. Ker sklad ni pravna oseba, mora imeti upravljalca. Vzajemni pokojninski sklad je odprt ali zaprt in ima svoja pravila. Sestavni del pravil je tudi pokojninski načrt. Vzajemni pokojninski sklad lahko upravljajo zavarovalnice ali banke. Odprti sklad je tisti, ki članstva ne pogojuje z delovnim razmerjem pri istem delodajalcu in se vanj se lahko vključi vsak posameznik. Ustanovijo ga lahko banke in zavarovalnice. Zaprti pokojninski sklad je tisti, katerega člani lahko postanejo le posamezniki, ki so v delovnem razmerju pri delodajalcu, ki je ustanovitelj sklada (npr. velike gospodarske družbe; več družb, ki skupaj izpolnjujejo pogoje za veliko gospodarsko družbo, Republika Slovenija; javni zavodi (posamično ali več skupaj), ki imajo več kot 1000 zaposlenih). Ustanovitelj zaprtega sklada mora za upravljanje sklada skleniti pogodbo z upravljalcem (banko ali zavarovalnico).

Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot pokojninska družba, ki je pravna oseba in izvaja pokojninske načrte. Pokojninska družba mora imeti vsaj 15.000 zavarovancev in mora biti oblikovana kot delniška družba. Pravzaprav je to zavarovalnica, ki je specializirana za dodatna pokojninska zavarovanja.

Zavarovanec prostovoljnega zavarovanja pridobi pravico do dodatne starostne

pokojnine, če je dopolnil starost 58 let, uveljavil pravico do pokojnine iz obveznega zavarovanja ter je bil najmanj 10 let vključen v prostovoljno dodatno zavarovanje. Dodatna pokojnina se izplačuje v obliki mesečne pokojninske rente. Ne glede na pogoje za pridobitev dodatne starostne pokojnine pa lahko zavarovanec, ki ni več vključen v obvezno zavarovanje, pridobi pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine, če je bil vključen v prostovoljno dodatno zavarovanje najmanj 15 let, je dopolnil 53 let starosti in je vključen v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu, ki zagotavlja pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine. Do dodatne invalidske ali družinske pokojnine je upravičen le zavarovanec, ki je vključen v pokojninski načrt, ki krije takšna izplačila. Če zavarovanec umre v času vplačevanja premij, zavarovanje preneha, pravico do privarčevane vrednosti pa ima oseba, ki je navedena v zavarovalni polici oz. dediči zavarovanca, če v polici ni naveden upravičenec. Če zavarovanec umre med prejemanjem rente, se renta preneha izplačevati, upravičenec oz. dediči pa niso upravičeni do ničesar. Dedovanje je mogoče le v času varčevanja.

Konkretni primeri dodatnega pokojninskega zavarovanja so na naslednjih straneh.

Vir: Institut "Jožef Stefan"

Davčna olajšava in še dodatna pokojnina

Zakaj ne izkoristimo tistega, kar nam zakon že tri leta omogoča in si s tem zmanjšamo dohodninsko osnovo ter zagotovimo dodatno pokojnino? Odgovor je preprost: pokojnine so visoke, dohodnine pa tako plačujemo zelo malo. Tiste, ki se ne strinjajo z zgornjim odgovorom vabim, da razmislijo o naslednjem članku.

Nova pokojninska zakonodaja, ki velja od 1.1.2000 je spremenila pogoje upokojevanja (med drugim zmanjševanje višine odmerjene pokojnine ter podaljševanje delovne dobe). Naloga vsakega posameznika pa je, da tudi sam v čim večji meri poskrbi za svojo pokojnino, saj sama starostna pokojnina ne bo zadostovala!

Statistika kaže, da ljudje v povprečju živimo dlje, torej se aktivna doba posameznika dejansko daljša. Osnovni problem, ki izhaja iz tega je seveda ta, da se manjša razmerje med tistimi, ki delajo in plačujejo prispevke in tistimi, ki so že upokojeni. To razmerje je sedaj 1 : 1,6 (junij 2002) in iz tega izhaja, da enemu upokojencu financira pokojnino 1,6 zaposlenega. Sedanji sistem pokojninskega zavarovanja seveda na dolgi rok ne more vzdržati in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ne more zagotavljati izpolnjevanja obveznosti. Pokojninska reforma je delno že oklestila višine pokojnin in podaljšala delovno dobo, vendar pa je to le prvi korak k znanemu dejstvu, da predstavlja višina pokojnine v zahodni Evropi okoli 40 odstotkov plače zaposlenega. Navedena dejstva nam povedo, da bo moral vsak posamez-

nik poskrbeti za to, da si bo privarčeval za svojo dodatno pokojnino.

Glej spodnjo tabelo!

S sklenitvijo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja lahko posameznik poskrbi za varčevanje, z namenom pridobiti si dodatno pokojnino, ki jo prejema vsak mesec ob pokojnini s stani ZPIZ. V času varčevanja lahko koristi vplačila na svoj osebni varčevalni račun kot davčno olajšavo pri odmeri dohodnine. Za celoten vplačani znesek se mu namreč zniža osnova za odmero dohodnine (vključitev v individualno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje). **Individualno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje** predstavlja v vsakem primeru do zakonsko omejenega zneska zmanjšanje dohodninske osnove in s tem nižje plačilo davka na dohodek (osnoven pogoj je, da je zavarovanec vključen v delovno razmerje oziroma da plačuje davke in prispevke ZPIZ).

V zavarovanje se zavarovanci lahko vključijo kadarkoli tekom leta in vplačajo tudi letno premijo, ki jo koristijo kot dohodninsko olajšavo za tekoče leto.

V veliko podjetjih so se že odločili za **Kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje**, ko je zaposleni vključen v takšno obliko varčevanja znotraj podjetja. Pristop k pokojninskemu načrtu opredeljuje delodajalce kot upravičence, ki jim država z zakonskimi predpisi omogoča uveljavljanje vplačane premije kot strošek, ki znižuje davčno osnovo za odmero davka od dobička. Pomembno je, da se vplačane premije ne vštejejo v dohodninsko osnovo

zaposlenim in ne predstavlja posamezniku bonitete, ki bi bila obveza delodajalca za plačilo davkov in prispevkov.

PLAČILA V PROSTOVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO VARČEVANJE (ZAVAROVANJE)

Premije se lahko plačuje mesečno, polletno ali letno. Višina minimalne premije za sklenitev je v letu 2002 v višini 3.683,00 SIT mesečno. Najvišja premija, ki nosi davčne olajšave pa je v višini 5,844 odstotka bruto plače zavarovanca in ne več kot 36.830,00 SIT mesečno. *Višina premije lahko zavarovanec spreminja med trajanjem zavarovanja.*

Vplačana čista premija se pripisuje na zavarovančev osebni varčevalni račun in se obrestuje najmanj z minimalno zajamčeno obrestno mero. Ob izpolnitvi pogojev za pridobitev dodatne pokojnine, se zavarovancu prične izplačevati mesečna renta – dodatna pokojnina. Višina mesečnega izplačila je odvisna od privarčevanih sredstev, starosti zavarovanca ob upokojitvi in izbire vrste rente, ki se posamezniku lahko izplača po pokojninskem načrtu. Dodatna pokojnina v obliki doživljenjske mesečne rente se izplačuje do smrti zavarovanca.

V obdobju, ko posameznik varčuje, se sredstva osebnega računa v primeru smrti zavarovanca dedujejo in izplačajo upravičencu, ki ga dodeli zavarovanec ali pa dedičem.

PRIMER UČINKA DAVČNIH OLAJŠAV

V nadaljevanju je prikaz učinka davčnih olajšav za posameznika – tudi v primeru, če premijo deljeno plačujete delodajalec in posameznik.

Letna bruto plača: 5.117.657 SIT

Letna premija PDPZ, ki ji plačuje posameznik: 120.000 SIT

Glej tabelo na drugi strani

V prikazanem se vidi učinek dohodninske olajšave individualnega plačila premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega

Leto	Razmerje	
	zavarovanec : upokojenec	zavarovanec : upokojenec
2001	1.000 : 606	1 : 1,65
2000	1.000 : 598	1 : 1,67
1999	1.000 : 595	1 : 1,68
1998	1.000 : 602	1 : 1,66
1990	1.000 : 434	1 : 2,30
1984	1.000 : 331	1 : 3,00

Vir: ZPIZ

OBRACUN DOHODNINSKE NAPOVEDI:	
plača, nadomestila plače in povračila stroškov	5.117.657
stimulacije in bonitete	14.640
regres	128.035
bruto dohodki	5.260.332
bruto dohodki iz drugih let	0
stroški	0
stroški iz drugih let	0
socialna varnost	1.134.236
socialna varnost iz drugih let	0
akontacija dohodnine RS	1.196.186
akontacija tujina	0
samo obračunana akontacija	0
osnova brez drugih let	4.126.096
osnova drugih let	0
osnova	4.126.096
splošna olajšava	253.003
omejene olajšave (prijavljene)	123.783
omejene olajšave (dovoljene)	123.783
omejene olajšave (upoštevane)	123.783
olajšave iz tabele B) II.	120.000
olajšava za invalidnost	0
olajšava za študente	0
olajšava za starejše	0
olajšave za vzdrževane člane	0
zmanjšanje osnove za	496.786
zmanjšana osnova	3.629.310
osnova za izračun	3.629.310
dohodnina	1.097.333
dohodnina za druga leta	0
znižana dohodnina	1.097.333
akontacija	1.196.186

zavarovanja, kar je dodatna stimulacija za varčevanje posameznikov v pokojninskem načrtu (od vplačanih 120.000 SIT vračilo dodatnih 40.000 SIT).

Odločitev o izbiri načina varčevanja za dodatno pokojnino oziroma dodatne prejemke po upokojitvi je prepuščena seveda posamezniku. Izbira lahko med paleto možnosti, ki jih ponuja domač in tuj finančni trg. Nesporno je, da se sistem pokojninskega

SIMULACIJA	
Pred pristopom v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	S premijo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja
123.783	123.783
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
373.003	496.786
3.749.310	3.629.310
3.749.310	3.629.310
1.145.333	1.097.333
0	0
1.145.333	1.097.333
1.196.186	1.196.186
vračilo:	vračilo:
50.853	98.853

zavarovanja spreminja in da ne moremo pričakovati zadovoljive pokojnine, ki nam jo bo odmerila država. Po zgledu tujine lahko pričakujemo, da bo pričakovana aktivna vključitev varčevanja preko delodajalcev tudi pri nas še aktivneje zaživela.

IZRAČUN DODATNE POKOJNINE

Ob izpolnitvi pogojev za pridobitev dodatne pokojnine, se zavarovancu prične izplačevati mesečna renta – dodatna pokojnina. Višina mesečnega izplačila je odvisna od privarčevanih sredstev, starosti zavarovanca ob upokojitvi in izbire vrste rente, ki se posamezniku lahko izplača po pokojninskem načrtu. Dodatna pokojnina v obliki doživljenjske mesečne rente se izplačuje do smrti zavarovanca.

Pri izračunu dodatne pokojnine sta izbrana dva primera, in sicer s plačilom 3.683,00 SIT (minimalno mesečno plačilo premije) ter 10.000 SIT/mesec. Iz tabele lahko vidimo, da že minimalno varčevanje pomeni na dolgi rok zelo solidno dodatno pokojnino. Pri izračunu so upoštevani veljavni vstopni stroški 2,6 % ter povprečen 6,5 % realen donos na letni ravni. Stroški, ki si jih posamezni izvajalci zaračunamo so zelo pomemben dejavnik in se je o njih pred sklenitvijo zavarovanja potrebno natančno seznaniti (lahko se namreč zgodi, da zaradi visokih stroškov, ki si jih lahko zaračunava izvajalec, ne privarčujemo niti tistega dela, ki smo ga vplačali!). Bistvena razlika je seveda ali bo naša dodatna mesečna pokojnina 30.000 SIT ali samo 20.000 SIT.

Moja Naložba d.d.
Boris Pipan, član uprave

Primer Tabela varčevanja

Informativni izračuni dodatne pokojnine

Mesečna premija	Starost danes	Upokojitvena starost	Leta varčevanja	Sklad ob upokojitvi	Doživljenjska mesečna renta	Ženska	Moški
3.683,00	53	63	10	682.864,71	3.977,67	4.940,03	
3.683,00	48	63	15	1.188.517,60	6.923,09	8.598,07	
3.683,00	43	63	20	1.881.305,87	10.958,56	13.609,89	
3.683,00	38	63	25	2.830.485,85	16.487,51	20.476,52	
3.683,00	33	63	30	4.130.944,67	24.062,65	29.884,40	
3.683,00	28	63	35	5.912.685,96	34.441,25	42.774,02	
10.000,00	53	63	10	1.854.099,14	10.800,08	13.413,07	
10.000,00	48	63	15	3.227.036,65	18.797,41	23.345,28	
10.000,00	43	63	20	5.108.080,02	29.754,44	36.953,27	
10.000,00	38	63	25	7.685.272,46	44.766,52	55.597,40	
10.000,00	33	63	30	11.216.249,45	65.334,38	81.141,47	
10.000,00	28	63	35	16.053.993,93	93.514,12	116.139,06	

Izračuni so informativni in upoštevajo vstopne stroške v višini 2,6 % ter pripisan donos v višini 6,5 % realne obrestne mere.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV

Naložbeno življenjsko zavarovanje

V široki paleti ponudbe Zavarovalnice Triglav je novost, tako imenovano Naložbeno življenjsko zavarovanje. Je tudi odgovor na pogosto vprašanje, kako in za kaj varčevati, kam investirati, katero zavarovanje izbrati. Naložbeno življenjsko zavarovanje je ena izmed možnosti donosnega in varnega nalaganja denarja. Naložbeno življenjsko zavarovanje ohranja glavne značilnosti življenjskega zavarovanja ter hkrati omogoča zavarovancu vstop na trg vrednostnih papirjev, pri tem pa zavarovalec prevzema naložbeno tveganje

Del premije je namenjen zavarovanju za primer smrti in morebitnim dodatnim zavarovanjem, s preostalim delom premije pa zavarovalnica kupuje enote ali delnice zunanjih investicijskih skladov. Ob zavarovalnem dogodku se izplača ZZV oziroma vrednost premoženja, če je ta večja. Naložbeno življenjsko zavarovanje predstavlja kombinacijo varčevanja v investicijskih skladih in življenjskega zavarovanja, kjer

zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, povezano s spremembo vrednosti enote premoženja izbranega investicijskega sklada. To pomeni, da v času trajanja zavarovanja varčujete v enem ali več investicijskih skladih, hkrati pa ste v tem času zavarovani za primer smrti z zajamčeno zavarovalno vsoto. Ob koncu dogovorjene zavarovalne dobe bo upravičenec prejel zavarovalno vsoto, ki bo enaka vrednosti privarčevanega premoženja v izbranih investicijskih skladih.

Naložbeno življenjsko zavarovanje daje možnost, da z majhnimi sredstvi vstopite na trg kapitala ter si tako odprete možnost doseganja višjih donosov. Po lastni izbiri se odločite za najbolj ustrezen investicijski sklad oz. investicijske sklade, v katere boste vlagali svoj denar. Trenutno je možno izbirati med investicijskima skladoma Triglav Renta in Triglav Steber I, v bodoče pa načrtujejo še vsaj en mednarodni sklad.

Med trajanjem zavarovanja lahko prenesete sredstva iz enega v drug sklad. Sami se odločite, koliko sredstev boste namenili za naložbe v bolj tvegan sklad, ki običajno pomeni tudi višje donose, in koliko v tistega, pri katerem so donosi sicer nekoliko nižji, je pa zato tudi tveganje manjše. Naložbeno

tveganje je na vaši strani, vendar pa prav zaradi tega lahko pričakujete višje donose.

Ob sklenitvi zavarovanja se odločite za ustrezno višino mesečne premije, zavarovalno dobo ter ustrezno višino zajamčene zavarovalne vsote za primer smrti. V zgodnjem obdobju zavarovanja, ko je vrednost premoženja še nizka, je v zavarovanje vgrajena posebna varovalka, ki v primeru smrti zavarovane osebe pred potekom zavarovanja zagotavlja izplačilo zajamčene zavarovalne vsote. Ko premoženje naraste čez to spodnjo mejo, pa je tudi v primeru smrti zavarovane osebe med trajanjem zavarovanja izplačilo enako dejanski vrednosti premoženja na naložbenem računu.

Osnovnemu zavarovanju lahko priključite dodatno nezgodno zavarovanje, ki krije nevarnost nezgodne smrti ali trajne invalidnosti ter prehodne delovne nesposobnosti za delo kot posledice nezgode. V primeru nezgodne smrti se upravičencu izplača tako dogovorjena zavarovalna vsota za primer nezgodne smrti kot tudi zajamčena zavarovalna vsota osnovnega zavarovanja oziroma vrednost premoženja na naložbenem računu, če ta presega zajamčeno zavarovalno vsoto.

□

NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

OBRNITE ŽIVLJENJE SEBI V PRID

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

triglav

www.zav-triglav.si

Zavarovalnica Triglav, d.d., Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana

DOBRO JE VEDETI

Nezgodno zavarovanje otrok

Pomembna sestavina osebnih financ je tudi nezgodno zavarovanje otrok. Primer takega zavarovanja smo povzeli po zavarovalnici Slovenica, ki tovrstna zavarovanja sklepa tudi po internetu z namenom, da staršem, mladini in študentom olajša sklenitev zavarovanja. V lanskem letu je zavarovanja prek interneta sklenilo prek 1.200 zavarovancev.

Zavarovanje krije vse vrste nezgod ne glede na kraj nastanka: v vrtcu, na poti tja ali domov, na izletu, počitnicah, na igrišču ali doma. Zavarovanje velja od 24.00 ure tistega dne, ko je plačana premija, vendar ne pred uradnim začetkom novega šolskega leta, preneha pa veljati z začetkom naslednjega šolskega leta.

V primeru, da zavarovani otrok zaradi posledic nezgode postane invalid, zavarovalnica izplača upravičencu del zavarovalne vsote v skladu s stopnjo invalidnosti po Tabeli invalidnosti, ki je sestavni del zavarovalnih pogojev. Za vsak odstotek invalidnosti, ki presega 50 odstotkov in do 99 odstotkov izplača dvakratni odstotek

zneska zavarovalnine. Tako bi na primer za 80 odstotno invalidnost zavarovalnica izplačala 110 odstotkov zavarovalne vsote, za 100 odstotno invalidnost pa dvojno zavarovalno vsoto.

Zavarovanje zajema tudi dnevno nado-

mestilo in nadomestilo za zdravljenje v bolnišnici zaradi nezgode. Dnevno nadomestilo izplača zavarovalnica za tiste dneve, ko otrok zaradi nezgode ne more v vrtec, oziroma je tam z imobiliziranimi udi (mavec) ali s poškodbo, zaradi katere je bilo potrebno šivanje. Najdaljši čas dnevnih nadomestil je 200 dni po eni nezgodi. Nadomestilo za zdravljenje v bolnišnici zaradi nezgode zavarovalnica izplača za čas zdravljenja v bolnišnici, to je od prvega do zadnjega dne bivanja v bolnišnici, vendar za največ 365 dni po eni nezgodi.

V SLOVENICI, zavarovalniški hiši d.d., v primeru zdravljenja v bolnišnici zaradi nezgode izplačajo tako dnevno nadomestilo kot nadomestilo za zdravljenje v bolnišnici zaradi nezgode. Nezgodno zavarovanje vključuje tudi povračilo stroškov reševanja zavarovanca s helikopterjem ali letalom, če se je nezgoda pripetila v Sloveniji.

Ob izgubi življenja zaradi nezgode pa zavarovalnica upravičencu izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto. Brez doplačila na premijo jo izplača tudi v primeru smrti zaradi bolezni.

Po podobnih principih se sklepajo tudi zavarovanja osnovnošolske, srednješolske mladine ter študentk in študentov.

fp FONDPOLICA
naložba v življenje

Življenjsko zavarovanje Slovenice z varčevanjem v vzajemnih skladih KD Investments

FONDPOLICA je oblika življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja, vezanega na vzajemne sklade. S sklenitvijo FONDPOLICE zavarovalec hkrati doseže dva cilja – **zavarovalno zaščito in nalaganje sredstev v vzajemne sklade GALILEO, RASTKO in KD BOND po lastni izbiri.**

Namenjena je osebam, ki želijo biti življenjsko zavarovani in so hkrati za večjo stopnjo donosnosti svoje naložbe pripravljene prevzeti naložbeno tveganje.

Prednosti FONDPOLICE pred klasičnim življenjskim zavarovanjem:

- Združuje prednosti klasičnega življenjskega zavarovanja in varčevanja v vzajemne sklade.
- Izbira se lahko med tremi vzajemnimi skladi, ki imajo različne stopnje tveganja in donosov.
- Brez plačila stroškov je mogoče spreminjati posamezne vzajemne sklade
- V primeru smrti zavarovanca se upravičencu izplača garantirana zavarovalna vsota. Če je njegovo premoženje večje od garantirane zavarovalne vsote, se mu izplača zbrano premoženje sklada.
- Istočasno je mogoče skleniti še dodatno nezgodno zavarovanje.
- Je fleksibilna in prilagodljiva naložba življenjskim potrebam.

Za dodatne informacije pokličite na brezplačno telefonsko številko SLOVENICE **080 30 30**, kjer vam bodo prijazno odgovorili na vaša vprašanja.

Življenje ni hec!

www.adriatic.si

Življenjska zavarovanja

Z mislijo na prihodnost

Življenjsko zavarovanje je najpopolnejša oblika osebnega zavarovanja. V prvi vrsti zagotavlja socialno varnost družine ali najbližjih, obenem pa pomeni premišljeno dolgoročno nalaganje denarja za varnejšo prihodnost.

Izbirate lahko med bogato ponudbo življenjskih zavarovanj. Zanje se lahko odločate glede na vaše potrebe in možnosti.

Varčevalna in hkrati naložbena funkcija vam omogoča, da leto za letom s plačevanjem premije varčujete, učinek takega varčevanja pa se izkaže ob izteku zavarovanja, ko vam izplačamo dogovorjeno zavarovalno vsoto skupaj s pripisanim deležem pozitivnega poslovanja zavarovalnice na področju življenjskih zavarovanj.

Socialna varnost družine je zagotovljena, če se vam med trajanjem zavarovanja pripeti najhujše-smrt. Takoj bomo izplačali dogovorjeno zavarovalno vsoto in pripisani presežek iz naslova donosnosti sredstev upravičencu, ki ste ga določili na polici (otroku, zakoncu...).

Adriatic Maribor
Jadranska 25a, tel: 02/320 81 10

Adriatic Zava Ptuj
Panonska ulica 1, tel: 02/778 60 61

STOTIN V FUNKCIJI ZDRAVJA

Kaj vse lahko zavarujemo?

Zdravje je vse dražje. Nenehno se znižujejo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in za stroške zdravljenja moramo čedalje bolj globoko seči v žep. Zavarovanje doplačil k stroškom zdravstvenih storitev krije stroške vseh doplačil, ki bi jih sicer pacient moral plačati pri uporabi zdravstvenih storitev navedenih v od 2. do 6. točke 23. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zavarujejo se lahko vsi, ki so po zakonu zavezanci za doplačila, skladno s splošnimi pogoji prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja vseh doplačil k stroškom zdravstvenih storitev.

Zavarovanje krije stroške doplačil k zdravstvenim storitvam v osnovni zdravstveni dejavnosti, v zvezi z zdravljenjem zobnih in ustnih bolezni, zobnoprostetičnega zdravljenja, specialistično ambulantnega zdravljenja, bolnišničnega zdravljenja, vključno s storitvami nastanitve in prehrane, intenzivne terapije in drugih najzahtevnejših diagnostičnih, terapevtskih in rehabilitacijskih posegov, v zvezi s presajanjem organov ter najzahtevnejših diagnostičnih, terapevtskih in rehabilitacijskih posegov, ugotavljanja in zdravljenja zmanjšane plodnosti, umetne oploditve, sterilizacije in umetne prekinitev nosečnosti, zdravljenja v tujini, zdraviliškega zdravljenja v vseh primerih, vključno s stroški nastanitve in prehrane, za zdravila na recept skladno z veljavno listo (pozitivna in vmesna), za očesne, ortopedske, slušne in druge pripomočke, za reševalne prevoze v ne nujnih primerih, skladno z indikacijami.

Zavarovanja za večji obseg pravic ali višji standard storitev so zavarovanja, s katerimi je mogoče sedanje pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja uveljaviti na višji kakovostni ravni oziroma v večjem obsegu, kot so nam sicer zagotovljene v obveznem zdravstvenem zavarovanju.

Zavarovanje podaljšane ortopedske rehabilitacije v ortopedski bolnišnici Valdoltra zagotavlja zavarovancu, da bo po uspešnem operativnem posegu v katerikoli slovenski bolnišnici deležen še strokovno vodene medicinske rehabilitacije v Ortopedski bolnišnici Valdoltra, ki v ortopediji strokovno gotovo sodi v sam vrh v naši državi, sloves pa uživa tudi v tujini.

Zavarovanje nadstandardnih zobozdravstvenih materialov zagotavlja zavarovancu izbiro kateregakoli zobnega materiala tudi porcelana in zlata. Zavarovanje krije stroške doplačila za nadstandardne dentalne

materiale, kadar zavarovanec uporablja zobozdravstvene storitve skladno s pravicami iz obveznega zdravstvenega zavarovanja pri zdravljenju zob, ki so ob sklenitvi zavarovanja šteti kot zdravi zobje, krite so tudi nadstandardne storitve, ki so neposredno povezane z uporabo nadstandardnih zobozdravstvenih materialov.

Zavarovanje nadstandardnih očesnih pripomočkov: zakon določa, da se iz obveznega zdravstvenega zavarovanja krije največ 50 odstotkov stroškov za standardno izvedbo očal oz. očesnih pripomočkov. V denarju izraženi standard za očala je razmeroma nizek, zato morajo pacienti, ki kupijo očala, čeprav so dodatno zavarovani tudi za doplačila, kar precejšnji znesek plačati sami. Z zavarovanjem za nadstandardne očesne pripomočke je pokrita razlika med vrednostjo standarda in polno ceno očal do višine zavarovalne vsote.

S sklenitvijo dodatnega zdravstvenega zavarovanja si zavarovanci zagotovijo ortopedske in druge pripomočke v nadstandardni izvedbi. Kakovost in tip pripomočka si lahko zavarovanec izbere sam, mora pa pri tem upoštevati strokovno mnenje pristojnega zdravnika, saj bi sicer izbira nepriemerne nadstandardnega pripomočka zavarovancu povzročila neljube in nepotrebne težave.

Zavarovanje zdravil: vsa registrirana zdravila v Sloveniji so razvrščena na pozitivno in vmesno listo ter nerazvrščena zdravila. Nerazvrščena zdravila, ki se dobijo izključno na recept ali tudi brez recepta, si pacient lahko poskrbi le kot samoplačnik. Z zavarovanjem zdravil si zavarovanec zagotovi oskrbo s temi zdravili brez kakršnega koli doplačila oziroma plačila.

Zavarovanje podaljšanega zdraviliškega zdravljenja omogoča zavarovancu, da si zdraviliško zdravljenje, odobreno na podlagi obveznega zdravstvenega zavarovanja, poljubno podaljša v okviru zavarovalne vsote, ki si jo izbere ob sklenitvi zavarovanja.

Zavarovanje hospitalizacije spremljevalca otroka; odhod v bolnišnico je za otroka hud duševni pretres, ki lahko pusti nezaželene posledice. Tako se starši znajdejo pred vprašanjem, ali bi otroka v bolnišnico lahko spremljala mati, morda oče ali kdorkoli drug, ki ga ima otrok rad in katerega bližina je zanj izjemno pomembna. S sklenitvijo zavarovanja za hospitalizacijo spremljevalca otroka si zavarovanec zagotovi pravico, do spremljanja otroka na zdravljenje v bolnišnico ali naravno zdravilišče.

Z višjim standardom bolnišničnega in

zdraviliškega zdravljenja je opredeljena pravica do dodatne bolniške nege, ki presega raven storitev, navadno zagotovljeno z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

ZAVAROVANJA ZA DODATNE PRAVICE

To so zavarovanja za dodatne pravice, ki jih obvezno zdravstveno zavarovanje ne zajema.

Sklenitev zavarovanja za kritje stroškov samoplačniških storitev specialističnega ambulantnega zdravljenja zavarovancu omogoča, da uporablja storitve zdravnikov specialistov mimo postopkov in procedur, ki so predpisane v obveznem zdravstvenem zavarovanju. To z drugimi besedami pomeni, da lahko gre na pregled ali zdravljenje h kateremukoli zdravniku specialistu v Sloveniji. Vsi stroški takega pregleda ali zdravljenja so kriti s tem zavarovanjem.

Zavarovanje kozmetičnih operativnih posegov zajema kozmetične operacije, ki niso namenjene tistim, ki bi radi svoj mladostni videz ohranili čim dlje, ampak za posledice poškodb, ki ostanejo vidne. Krijte se nanaša na kozmetične operativne posege zaradi posledic poškodb, ki jih je utrpel zavarovanec v nesrečah, ki so se mu pripetile po sklenitvi zavarovanja.

Zavarovanje zobozdravstvenega nadstandarda v celoti zapolnjuje vrzel med obsegom pravic iz obveznega zavarovanja in dejanskimi potrebami po zobozdravstvenem varstvu na eni strani in možnostmi, ki

jih zagotavlja sodobna stomatologija, na drugi strani.

Zavarovanje bolniške dnevnice - Zakon določa, da znaša nadomestilo za plačo 90 odstotkov osnove ob odsotnosti z dela zaradi bolezni (razen v primeru poklicne bolezni, poškodbe pri delu, dajanja krvi, ipd.), 80 odstotkov osnove pa ob odsotnosti z dela zaradi poškodbe zunaj dela. Z zavarovanjem za bolniško dnevnicu si je mogoče gmotni položaj v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, precej izboljšati. Višino bolniške dnevnice si med različicami, ki jih ponuja zavarovanje, izbere zavarovanec sam.

Nega obolelega ožjega družinskega člana je zakonska pravica. Vendar zakon priznava nadomestilo plače za nego le v višini 80 odstotkov osnove. S sklenitvijo zavarovanja za nadomestilo za plačo med nego ožjega družinskega člana, pa je mogoče izpad plače nadomestiti. Za ožjega družinskega člana se štejejo otroci in zakonec.

Zavarovanje nadomestila pri negi predšolskega otroka; življenje piše najrazličnejše zgodbe. Žal se pogosto zgodi, da je zaradi zdravstvenega stanja novorojenčka treba podaljšati porodniški dopust. Zgodi se tudi, da bi mati že podaljšani porodniški dopust rada zaradi zdravstvenega stanja otroka še podaljšala, vendar po veljavnih predpisih te možnosti nima. Takrat si lahko pomaga z zavarovanjem za nego predšolskega otroka, ki ponuja več možnosti, če bi bil otrok dlje potreben materinske nege.

(Vir: Adriatic, d.d.)

Kaj moramo vedeti pred nakupom vrednostnih papirjev na borzi

Zahtevnejša oblika varčevanja na daljši rok je naložba denarja v vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi. Pred odločitvijo za ta korak je dobro vedeti nekaj osnovnih značilnosti trgovanja na borzi, torej nakupa oziroma prodaje delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev.

Če hočemo kupiti ali prodati domače vrednostne papirje, moramo pri borzno posredniški hiši (BPH) ali banki, ki je pooblaščenca za posle z vrednostnimi papirji, podpisati pogodbo o borznem posredovanju. Ob podpisu pogodbe potrebujemo osebni dokument, EMŠO, davčno številko in številko bančnega računa. Borzna hiša nam po podpisu pogodbe pri Klirinško-depotni družbi (KDD) odpre račun stranke (trgovalni račun, kjer se vodi stanje vrednostnih papirjev v imenu in za račun stranke. Vrednostni papirji so namreč v dematerializirani obliki, torej niso natisnjeni na

papir, ampak so samo zapis na računalniku. Odpiranje računa, plačamo ga samo enkrat, stane okrog 2.500 tolarjev, vodenje računa pa najpogosteje še dodatnih 1.300 tolarjev na leto. Borzne hiše se pri zaračunanju teh stroškov nekoliko razlikujejo. Pogodbo in račun potrebujemo ne glede na to, ali kupujemo delnice, obveznice ali kratkoročne vrednostne papirje. Pomemben del pogodbe o borznem posredovanju je tudi izjava, da smo seznanjeni s tveganji pri trgovanju z vrednostnimi papirji. To tudi pomeni, da ob velikem padcu tečajev kupljenih vrednostnih papirjev ne moremo kriviti borznega posrednika oziroma BPH.

Pred prvim nakupom moramo na račun BPH običajno vplačati polni znesek predvidenega nakupa vrednostnih papirjev vključno z vsemi provizijami. Pri nadaljnjih transakcijah to ponavadi ni potrebno, moramo pa znesek nakazati na BPH najpozneje dan po opravljenem nakupu. Naročilo lahko oddamo osebno, po telefonu, faksu ali internetu. Celotni znesek plačane provizije je sestavljen iz treh delov – borzno-posredniške, provizije ljubljanske borze in provizije KDD. Za delnice se borzne provizije običajno gibljejo v razponu od 1,5 do 0,5 odstotka (in tudi manj) vrednosti kupljenih papirjev. Za to imajo BPH ponavadi določene lestvice glede na doseženi promet. Kljub temu določijo še najnižji znesek provizije, ponavadi od dva do tri tisoč tolarjev, ki ga zaračunajo ne glede na vrednost posla. Z drugimi besedami – kupiti moramo najmanj za okrog 130 tisoč tolarjev delnic, da se izognemo najnižji proviziji v višini dva tisoč tolarjev. Zelo jasno je torej, da več papirjev kot kupimo naenkrat, nižje so provizije v primerjavi z vrednostjo nakupa. Borzno-posredniške provizije za obveznice so večinoma enake kot pri delnicah, pri nekaterih BPH pa so provizije za državne obveznice nižje. Ob vsakem nakupu in prodaji vrednostnih papirjev obračunata provizijo tudi KDD – 0,033 odstotka od vrednosti transakcije in ljubljanska borza.

Ta za delnice zaračuna 0,08 za obveznice 0,06 in za pokojninske bone 0,1 odstotka vrednosti transakcije.

Pozorni moramo biti tudi na vrsto naročila. Borznemu posredniku lahko naročimo, da proda vrednostne papirje po ceni, ki je trenutno veljavna na trgu (tržno naročilo), ali pa mu damo omejeno naročilo, kjer opredelimo, pa kateri najvišji ceni smo papir še pripravljene kupiti oziroma po kateri najnižji ceni smo pripravljene papir prodati. Možne so tudi nekatere druge vrste naročil in pogojev za izvedbo naročila. Opozarjamo, da nekatere hiše zaračunavajo manjše nadomestilo za preklic naročila. Borzni posrednik lahko svetuje, katera oblika naročila je najprimernejša, vendar ima zadnje besedo vedno stranka.

Ob prodaji vrednostnih papirjev se postopek ponovi, le v obratni smeri. Denar bo na računu dva dneva po opravljeni transakciji. Ob prodaji nam BPH pošlje potrdilo, kjer so navedeni vsi bistveni podatki o opravljeni prodaji. Potrdilo o prodaji vrednostnih papirjev natančno preverimo in shranimo, saj ga bomo potrebovali za dohodninsko napoved, če smo delnice prodali prej kot v treh letih od pridobitve (razen za prvo prodajo delnic, ki izvirajo iz lastninjenja).

Tečaj delnic slovenskih podjetij so v zadnjem letu porasli za preko 60 odstotkov. Visoka rast je bila po sušnih letih presenetljiva, a upravičena, česar pa zelo verjetno ne bi mogli reči za morebitno podobno visoko stopnjo rasti tečajev v naslednjem letu. Osnovni indikatorji vrednotenja delnic kažejo, da so tečaj delnic slovenskih podjetij v povprečju verjetno blizu njihove dejanske vrednosti. Med posameznimi podjetji na Ljubljanski borzi seveda lahko obstajajo tudi pomembnejše razlike (nekatera so lahko precenjena, druga podcenjena), slovenske delnice kot celota, katerih tečaje odraža indeks SBI 20, pa bodo v naslednjih letih najverjetneje prinesle povprečno letno realno donosnost med sedmimi in enajstimi odstotki. Do bistveno višje rasti tečajev bo v naslednjih letih najverjetneje prišlo le, ali predvsem pri tistih podjetjih, ki bodo prevzemne tarče, še posebej, če se bo v prevzemno igro vmešal več kot en prevzemnik.

Cene delnic PIDOV so se gibale podobno kot delnice v borzni kotaciji. Če se je zvišala vrednost indeksa SBI, mu je počasi sledil tudi indeks pidovskih delnic in obratno. Večino pidov še čaka preoblikovanje, ki naj bi jim prineslo nekaj svežine, poleg tega naj bi pidi po besedah nekaterih upavljalcev vse pogosteje izplačevali dividende. Kot kažejo podatki, se je večina vlagateljev v zadnjem času odločala za nakupe pidov, katerih premoženje je najboljšo, kaj se bo dogajalo v prihodnje, pa je zaenkrat še neznanka. Pretiranega razloga za strah pred padanjem tečajev ni, posebej ne jeseni, ki običajno prinese nekaj svežine, ki pozitivno vpliva tudi na cene delnic pidov. (Vir: Ljubljanska borza)

TRGOVANJE NA TUJIH BORZAH

Nakup tujih vrednostnih papirjev je nekoliko bolj zapleten (in predvsem dražji) kot nakup domačih, vendar vsebinsko skoraj

enak. Na tem mestu bomo zato pogledali, kako bi kupili en lot (100 delnic) ameriškega računalniškega giganta IBM, ki kotira na newyorški borzi vrednostnih papirjev (NYSE).

Najprej na banki odpremo poseben –

Vedno bomo tu!

Kapitalski vzajemni pokojninski sklad

Smo največji vzajemni pokojninski sklad. Na dan 30. 10. 2002 je bilo vključenih v Kapitalski vzajemni pokojninski sklad že 22.800 zavarovancev.

Prispevamo k rasti sredstev naših zavarovancev. Začetna vrednost enote premoženja Kapitalskega vzajemnega pokojninskega sklada je bila 100 SIT, danes je 122,35 SIT.

Zaradi strokovnega pristopa in preudarne naložbene politike je v zadnjem letu (od novembra 2001 do oktobra 2002) donosnost Kapitalskega vzajemnega pokojninskega sklada znašala 12,55%.

Info: 080 2345 ali info.kvps@kapitalska-druzba.si
www.kapitalska-druzba.si

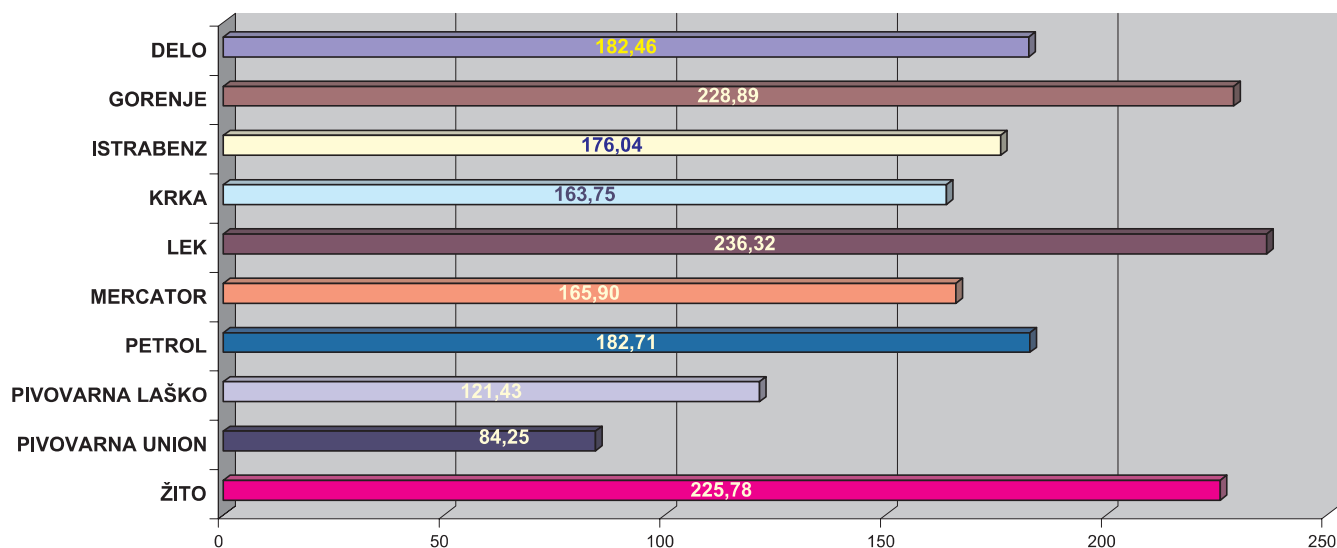

KAPITALSKA DRUŽBA

*Kapitalski vzajemni
 pokojninski sklad*

Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.
 Dunajska 56, p.p. 2611, 1000 Ljubljana, telefon: 01 47 46 700, telefaks: 01 47 46 747

Indeks rasti vrednosti delnic nekaj najbolj znanih podjetij, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, primerjava 01. 01. in 08. 11. 2002

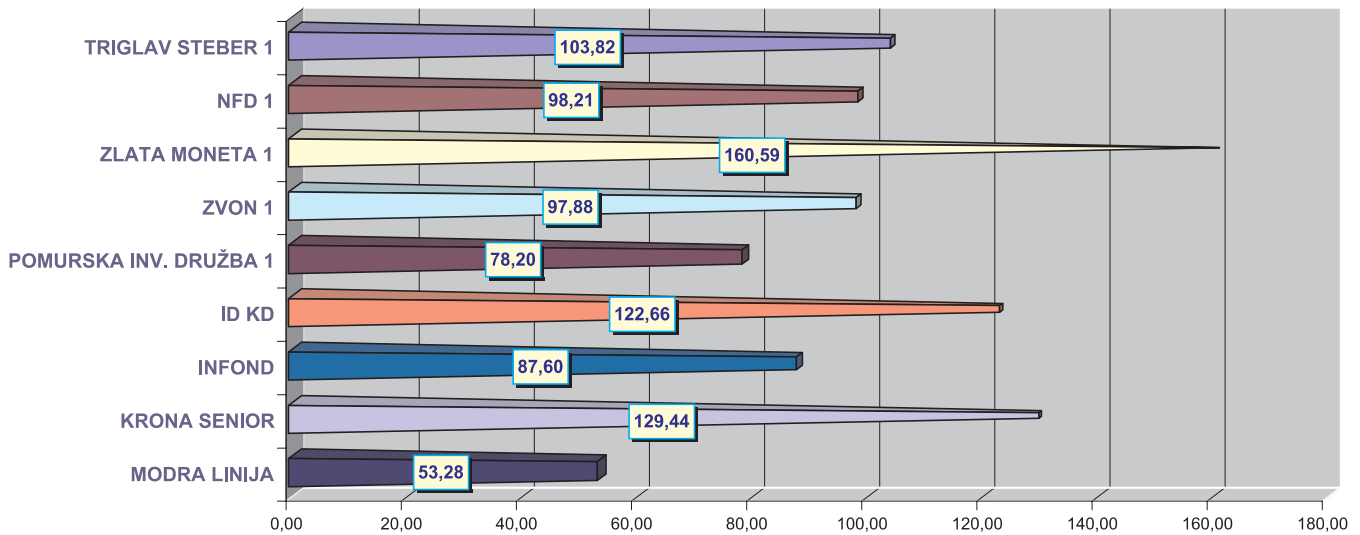
skrbniški račun, prek katerega bomo plačevali nakupe in sprejemali izkupičke od prodaje tujih vrednostnih papirjev. Poslujejo lahko tudi prek tekočega računa, vendar v tem primeru lahko nastanejo zamude pri prejemanju plačil. Pri slovenskem borznem posredniku podpisemo pogodbo o posredovanju pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev. Pogodba se lahko sklene samo za domače ali za domače in tuje vrednostne papirje. Podpisati moramo tudi izjavo, da smo seznanjeni s tveganji, ki nastajajo pri poslovanju z vrednostnimi papirji. Ob podpisu moramo imeti s seboj osebni dokument, davčno številko in številko računa pri banki, pogodbo in izjavo pa moramo podpisati pred uslužbencem borzne hiše.

K pogodbi sodi aneks, kjer bodo natančno opredeljeni stroški pri posredovanju. Navadno so sestavljeni iz stalnega in spremenljivega dela v odstotku od opravljene transakcije. Oboje se seveda plača ob vsaki transakciji. Stalna provizija je na primer okrog sto ameriških dolarjev (približno 23 tisoč tolarjev), spremenljiva pa od enega do 0,2 odstotka vrednosti posla. Nižja stopnja velja za zneske, ki so za večino zasebnih vlagateljev zelo visoki. V našem primeru (100 IBM-ovih delnic) bi lahko plačali 67,88 dolarja za delnico, pomnoženo s tečajem dolarja 226 tolarja za dolar, pomnoženo z enim odstotkom provizije, kar je približno 15.300 tolarjev. Skupaj okrog 40 tisoč tolarjev! Opozarjamo, da imajo nekatere borzne hiše določilo o najmanjšem znesku provizije ne glede na vrednost posla. Ta bo pogosto določena v

približni vrednosti enega leta delnic velikih podjetij, ki kotirajo na tujih borzah – v našem primeru je vrednost enega leta IBM-ovih delnic približno 1,5 milijona tolarjev. Sestavo provizij in razmerja med stalnimi in spremenljivimi provizijami, vključno z najnižjimi, moramo izjemno natančno proučiti, saj bi se nam lahko pripetilo, da bi plačali več provizij, kot je vrednost sklenjenega posla. Ravno zaradi tega imajo nekatere borzne hiše predpisan najnižji znesek za sklenitev posla v tujini.

Pomembna vrsta tveganja, ki ga mora upoštevati vsak vlagatelj v tuje vrednostne papirje, je tveganje spremembe deviznega tečaja. Na to nas posebej opozarja določilo v izjavi o seznanitvi s tveganji. Veljavni devizni tečaj je tečaj pri poslovni banki, kjer imamo skrbniški račun, in ne tečaj Banke Slovenije, kot bi lahko pomislili. To pomeni, da nam bo poslovna banka pri nakupu vrednostnih papirjev v tujini zaračunala več tolarjev za dolar, pri prodaji pa nam plačala manj tolarjev za dolar, kot če bi veljala tečajna lista Banke Slovenije. Razlike so lahko občutne, še zlasti pri prodaji – denar od prodaje vrednostnih papirjev bo iz tujine prišel z najmanj dvodnevni zaostankom, saj se transakcije na večini borz (tudi ljubljanski) denarno poravnava šele dva dneva po prodaji (t.i. načelo T + 2). V tem času pa se lahko devizni tečaj spremeni toliko, da nam sprememba pobere ves pričakovani dobiček, tudi če bi vse preostale naložbene korake naredili pravilno. To je, poleg stroškov, pravzaprav edina bistvena razlika med

Odstotek rasti vrednosti delnic PID-ov od 01. 01. do 08. 11. 2002

vlaganjem na domačem in tujih trgih kapitala. Tveganja spremembe deviznega tečaja namreč ni, če trgujemo na domačem trgu. V podpisani izjavi o seznanitvi s tveganji je tudi določilo, po katerem se strinjamo, da smo sami ustrezno presodili naložbeno odločitev. Če bi se cena delnic po nakupu močno znižala, za to ne moremo kriviti ne domačega ne tujega posrednika.

Prvo naročilo o nakupu tujih vrednostnih papirjev moramo opraviti neposredno pri borznem posredniku. Ta preveri identiteto, znan pa je tudi točen čas oddaje naročila. Navadno moramo pred oddajo prvega naročila za nakup denar že imeti na računu. Poznejša naročila lahko opravimo tudi po telefonu, faksu ali internetu,

odvisno od dogovora. V naročilu moramo navesti: izdajatelja in oznako vrednostnega papirja (za podjetje IBM do to kar oznaka IBM), vrednost posla ("želim kupiti za tri milijone tolarjev delnic") ali število lotov (en lot je osnovna enota trgovanja na borzah, v tujini pogosto sto, pri nas pa ena delnica), trajanje naročila (na primer "samo danes") in vrsto naročila. Tako lahko opredelimo najvišjo ceno, po kateri sme borzni posrednik kupiti vrednostni papir (omejeno naročilo), lahko določimo natančno ceno ("vse ali nič" naročilo), ali pa se papirji kupijo po trenutni tržni ceni. Posebno moramo biti pozorni pri vrsti naročila, če kupujemo ali prodajamo več lotov kakega papirja, saj se lahko zgodi, da bo

Abanka d.d., Ljubljana, Slovenska 58, 1517 Ljubljana

*Rada bi ...
... da bi namesto 26 dni imela
62 dni dopusta ... da bi lahko
magistrirala na Oxfordu ...*

Vsi bi radi, da bi se naše želje uresničile, po možnosti čimprej. Na nekatere stvari ne moremo vplivati, uresničitev drugih pa je odvisna samo od nas in naše volje. Ste pripravljeni?

Kaj pa vi? Kaj si želite?

Abankini varčevalni programi so zasnovani tako, da vas z majhnimi, a zanesljivimi koraki pripeljejo do vašega velikega cilja. Samo začeti je treba! Obiščite najbližjo poslovalnico **Abanke** in zaupajte svoje želje našim bančnim svetovalcem. **Uresničitev vaših želja je bliže, kot si mislite.**

ABANKA
www.abanka.si

Reaktor

posrednik en lot kupil po eni ceni, drugega po drugi in nam stalno provizijo zaračunal dvakrat!

Kupljene papirje bo banka ali borzna hiša vodila za naš račun do prodaje. Ob prodaji vrednostnih papirjev moramo le oddati naročilo o prodaji. Vse drugo je že opredeljeno v podpisani pogodbi o posredovanju. Denar bo zaradi načela o poravnavi T + 2 navadno na našem računu dva dneva po transakciji. Podrobnosti o prodaji in nakupu tuji posrednik pošlje domačemu v obvestilu, kjer morajo biti navedeni vsi bistveni podatki. Te podatke pregledamo in preverimo, ali so v skladu z oddanim naročilom. Opozoriti moramo tudi na morebitne davke, ki jih je treba plačati – kakršnikoli davki in dajatve doma ali v tujini zmanjšujejo dobiček, s katerim razpolagamo po prodaji vrednostnih papirjev. Vsi postopki so enaki tudi za pravne osebe, le da gre denar prek transakcijskega računa.

Tuji vrednostni papirji so dobrodošla možnost razpršitve tveganja, vendar so stroški trgovanja na tujih trgih za zdaj visoki, potrebujemo pa tudi razmeroma visok začetni kapital. Zato morajo biti vse take naložbe še posebno dobro premišljene – od njih je namreč odvisna debelina naše denarnice,

(Vir: Finance)

Novička za varčevalce in vlagatelje

V preteklem mesecu se je splačalo vlagati predvsem v delnice pidov, pravi Aleš Lokar iz PM & A. Pidi naj bi bili v ospredju tudi ta mesec. Med njimi bodo zanimivi Triglav 1, NFD 1, Zlata moneta 1, Zvon 1, Pomurska družba 1, KD ID, Infond ID, Krona Senior ter pid Atena. Atena je po premoženju med bolj podcenjenimi pidi, vendar zaradi svoje zgodovine – na borzi še vedno ni Aktive Investa – pri vlagateljih dela slab vtis. Pidovske dvojke bodo še naprej v ozadju.

V tem mesecu bosta na trg kapitala občutneje vplivala dva dejavnika. Najverjetneje bo sprejet ZISDU, delničarji Leka pa bodo prejeli Lekovo kupnino. Po prejetju te se lahko za deset odstotkov zvišajo tečaji delnic Krke, Petrola, Mercatorja, Gorenja in podobnih. Iz pogovorov z malimi delničarji je namreč razvidno, da bodo ti denar vložili nazaj na borzo.

Če se bo pojavila nova velika zgodba, bodo tečajji rasli tudi po prejetju kupnine Leka. Toda če se bo zgodil v Sloveniji nov večji prevzem, bo nastal balon, saj bo apetitom malih delničarjev težko zadostiti. Če na kapitalnem trgu ne bo večjih premikov, lahko sledi stagnacija. (Finance)

*Ohranjamo tradicijo
Skrbimo za razvoj*

V naši hranilno kreditni službi vam nudimo zaupno, zanesljivo, varno in gospodarno urejanje vaših denarnih zadev. Poslujemo po sodobnih načelih in s posluhom do vsakega komitentata.

Iz širokega izbora naših storitev naj poudarimo:

- vodenje tolarskih vlog
- kreditiranje za različne namene
- opravljanje plačilnega prometa
- posredovanje državnih posojil za demografsko ogrožena področja
- posredovanje različnih oblik državnih subvencij.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA PTUJ p.o.

Miklošičeva 12, 2250 Ptuj, tel.: 02/ 772 22 11, 775 19 31, fax: 02/ 776 09 31

Izteka se dohodninsko leto

Med letom, ko čakamo na odločbo davčnega urada in ugibamo, bo kapnilo kaj denarja nazaj v žep ali bo potrebno požrešni državi še kaj doplačati pozabljamo, da ob tem teče novo dohodninsko leto, ki ga bomo morali državi obračunsko predstaviti do konca prihodnjega marca.

Že nekaj časa je v zraku napoved novega Zakona o dohodnini, ki naj bi prinesel številne novosti. Toda predlagatelju novega zakona in državnemu zboru se s sprejemanjem novosti preveč ne mudi. Predvsem ne v času, ko imajo absolutno prioriteto zakoni iz evropskega paketa. Poleg tega naj bi nov zakon prinesel nekaj ugodnosti davkoplačevalcem z nižjimi dohodki in kako novo obveznost tistim z debelejšimi denarnicami, kar je lahko še dodaten razlog, da se z njegovim sprejemanjem ne mudi. Kakorkoli že, leto 2002 bo dohodninsko podobno dosedanjim, obrazci napovedi pa se bodo od dosedanjih ločili v glavnem le po barvi. Mesec in pol pred koncem leta še lahko poskrbimo za kakšno olajšavo. Splošna - 11 odstotna olajšava, olajšave za

vzdrževanje družinskih članov, olajšava za starost in tako naprej, so nam, če izpolnjujemo pogoje, že zagotovljene. Potruditi se moramo še za dodatno, 3 odstotno, navidezno majhno olajšavo, ki pa lahko občutno spremeni podobo naše napovedi, kar se tiče obveznosti ali terjatev do države. Zakaj bi plačali samo tolar ali stotin več, kot je po zakonu treba?

Naj vas spomnimo, da se v osnovo za dohodnino štejejo letni znesek plač, prejemki po pogodbah o delu, pokojnine, katastrski dohodek, dobiček samostojnih podjetnikov, dobiček dosežen s prodajo kapitala, letni znesek obresti na posojila, dohodki, doseženi z udeležbo na dobičku, dohodki, doseženi z oddajanjem premoženja v najem in dohodki iz premoženjskih pravic.

V okvir tri odstotne olajšave (izračuna se iz seštevka vseh prejemkov po odbitku socialnih dajatev in normiranih stroškov), pa sodijo: sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev, v nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja, v vzdrževanje kulturnega spomenika, za povečanje socialne varnosti na področju pokojninskega

in invalidskega zavarovanja, za nakup učbenikov in druge strokovne literature ter programske opreme, za šolnine, za prostovoljne prispevke in vrednost daril za kulturne, humanitarne, izobraževalne, znanstvene, športne in religiozne namene, za igradnjo komunalne infrastrukture na osnovi pogodbe, samoprispevke, članarine političnim strankam in sindikatom, za nakup delnic, obnovo denacionaliziranega premoženja, ter vložek v nakup proizvodov, ki zmanjšujejo porabo vode in el. energije.

Če boste uveljavljali katerokoli od teh olajšav, na pozabite na račun ali drugo ustrezno dokazilo. □

Dober leasing

LB Leasing

LB Leasing Maribor d.o.o., Titova cesta 2, Maribor, telefon 02/229 70 20, telefaks 02/229 70 21

SAMO ŠE DOBER ODSTOTEK!

Več tisočim smo že olajšali skrb za njihovo pokojnino. Njihovo zaupanje ponovno nagrajujemo z znižanjem upravljalške provizije, ki znaša le 1,2 odstotka. Nižji so tudi vstopni stroški, ki smo jih v letu in pol znižali z osem na 2,6 odstotka!

Zaupajo nam: ADK Maribor d.o.o., AGROGORICA d.d., AGRORUŠE d.d., ALUMAT d.o.o., ANDRAGOŠKI ZAVOD MARIBOR - LU, Belokranjska veterinarska služba d.o.o., BISTRAL d.o.o., BONES d.o.o., CARE d.o.o., DRAVSKA TISKARNA d.o.o., EKONOMSKI INŠTITUT MARIBOR d.o.o., ENERGO PLUS d.o.o., FARMADENT d.o.o., GEOIN d.o.o. Maribor, GORICA LEASING d.o.o., GORIŠKE OPEKARNE d.d., GP RADLJE d.d., Grafika Soča d.d., HINCO d.o.o., IMKO d.d., IMPOL 2000 d.d., IMPOL d.d., IMPOL KADRING d.o.o., IMPOL Servis d.o.o., INFOND HOLDING, finančna družba d.d., ISKRA Avtodeli Bovec d.d., JERUZALEM VVS d.d., KBM Fineko d.o.o., KBM Infond d.o.o. Maribor, KBM Invest d.o.o. Maribor, KBM Leasing d.o.o. Maribor, KLAS Zadruga Križevci z.b.o., Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina d.o.o., KRAS - PIVKA d.o.o. Veterinarstvo, LEKARNA Rače, LESNINA EMMI d.d., MARIBORSKI VODOVOD d.o.o., MBH d.o.o. Maribor, MENERGA d.o.o., MERKUR ZAVAROVALNICA d.d., MESSER SLOVENIJA d.o.o., Mežica Finance d.o.o., MG SOFT d.o.o. Ruše, MIKRO+POLO d.o.o., MLM d.d., MPI Žerjav d.d., NIGRAD d.d., Nova KBM d.d., ODVETNICA TRUNKL Jelena, OKP d.o.o. Rogiška Slatina, OMEGATRANS d.n.o., PALOMA PIS d.o.o., PALOMA Prevalje d.d., PALOMA Sladkogorska d.d., PEČI KERAMIKA d.o.o., Pinarra Maribor d.d., PODLESNIK s.p., POMGRAD SGP - GRADNJE d.o.o., POMURSKI SEJEM d.d., POZAVAROVALNICA SAVA d.d., PROAGENT Nova Gorica d.o.o., PROARC Nova Gorica d.o.o., PROINŽENIRING Nova Gorica d.o.o., PROJEKT Nova Gorica d.d., PROSAN d.o.o., Radio Tednik Ptuj d.o.o., REIFFEISEN KREKOVA BANKA d.d., Rudnik Mežica Elektrarne d.o.o., Rudnik Mežica Korčab d.o.o., Rudnik Mežica Stanovanjsko podjetje d.o.o., SCHOP d.o.o., SGP POMGRAD d.d., SGP Pomgrad MEHANIZACIJA d.o.o., SILKEM d.o.o., SNAGA Maribor d.o.o., SRCE IN OŽILJE d.o.o., Stampal d.o.o., STANINVEST d.o.o., STOTINKA d.o.o. Makole, STTC d.d. Maribor, SYLUX d.o.o., TAB Mežica d.d., TLAKOVEC d.o.o., TOPLITNA OSKRBA MARIBOR d.o.o., UNIDEL d.d., UPIMOL 2000 d.o.o., VARNOST d.d., VEČER d.d., Veterinarska bolnica Ptuj d.o.o., Veterinarska postaja Postojna d.o.o., VETERINA Novo mesto d.o.o., Veterinarska postaja Trebnje d.o.o., VIPAP Videm Krško d.d., ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d., ZAVAROVALNICA TILIA d.d.

To so razlogi, da se pridružite Moji naložbi, kjer pod najugodnejšimi pogoji poskrbimo za vašo pokojnino.

Pridružite se zadovoljnim!